

Dulles pareiškimas dėl Latvijos

"Prieš trisdešimt penkeris metus latvių tauta laimėjo sau nepriklausomybę. Nepriklausomo gyvenimo metais Latvijos Respublika visam pasauliui parodė, kokią žymią pažangą ji gali padaryti savarankiško valdymosi ir žmonių gerovės puoselėjimo srityse, kai laisvė egzistuoja.

"Mes, amerikiečiai, giliai atjaučiame dabartines latvių tautos kančias po žiauriu sovietinio imperializmo jungu. Aš naudojuosi šia proga perduoti latvių tautai šilčiausius amerikiečių simpatijos jausmus.

"Jungtinės Valstybės niekada nepripažino jėga įvykdy-

tos Latvijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Mes tvirtai tikime, kad santykiai tarp tautų, nežiūrint, ar jos būtų didelės, ar mažos, privalo būti pagrįsti teisingumo ir laisvo sutarimo dėsniais. Mes esame įsitikinę, kad vyriausybės, kurias žmonės laisvai pasirinko, vėl atsikels ir kad pagrindinės žmogaus teisės bus atstatytos milijonams žmonių tose srityse, kur tos teisės šiandien jiems yra paneigtos.

"Su Dievo pagalba ir su dvasine bei moraline tautos stiprybe, Latvija iškentės šias tamsias sprespaudos dienas ir vėl užims jai teisėtai priklausantią vietą laisvoje Europos tautų bendruomenėje."

RICHARD NIXON, JAV viceprezidentas, Korejoje kalbasi su ROK komanda. Dešinėje gen. John Hull, naujas JAV karo vadas Toluimose Rytuose.

Reikalauja mesti Sovietus iš JT

Pavergtosios tautos piketuoja sovietus prie JT

Lapkričio 17 New Yorke Baltijos Laisvės namuose susirinko atstovai šių egziliu komitetų bei tarybų — Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos, o taip pat atstovai buv. politinių kalinių tarptautinės federacijos, sovietų pavergtų kraštų profesinių sąjungų tarptautinių, laisvųjų žurnalistų tarptautinės federacijos, centro Europos krikščionių demokratų unijos, tarptautinės ūkininkų unijos, centro Europos liberalų unijos, centro Europos socialistų unijos.

Išklausę pranešimo apie JT komisijos pradėtą svarstyti priverčiamąjį darbą, priėmė ir pasirašė JT gen. sekretoriui įteikti raštą, kuriame sakoma: "Tol nenurims žmonijos sąžinė ir negalės būti patikrinta pasaulio taika, kol politiniai

Eisenhoweris užtikrino nuo nedarbo

Washingtonas. — Spaudos konferencijoje prez. Eisenhoweris pareiškė, kad vyriausybė imsis visų priemonių, jei tik pasirodys krašte didesnis nedarbas. Tada buvo prezidento atsakymas į paskelbtas statistikas, kad nedarbas jau dabar, ypač plieno srityje auga. Vyriausybė neprileis, — sakė prezidentas, — kad pasikartotų 1929 metai.

ir ūkiniais sumetimais veiks priverčiamąjį darbą santvarka. Todėl pagrįstai aukščiausios pasaulio institucijos komisija dabar imasi svarstyti žmonių vergijos buvimą ir atgaivinimą. Deja, daugelis tų kraštų, kuriuose vergijos buvimas yra įrodytas, šiuose svarstymuose nedalyvauja. O net ir tie iš mūsų kraštų, kurių vardas atstovaujamas, atstovaujami išdavikų, galinčių kalbėti tik už bolševikinę kliką ir jos marionetes." Primindami, kad už negalinčių kalbėti turi kalbėti tie, kurie yra laisvi, pasirašiusieji —

1. laiko, kad JT turi pasmerkti priverčiamąjį darbą ir reikalauti, kad jis būtų panaikintas;

2. ligi jis bus panaikintas, JT turi nuolat tas pasibaisėtinas sąlygas tirti ir svarstyti toliau;

3. "Mes laikome, kad pagal Jungtinių Tautų chartos įžangą ir 1,55 bei 56 str. str. priverčiamąjį darbą ūkiniais ir politiniais sumetimais praktikavimas yra nesuderinamas su buvimu Jungtinių Tautų nariu, ir kad tos vyriausybės — Jungtinių Tautų ligišioliniai

nariai, — kurios savo ar užgrobtuose kraštuose praktikuoja priverčiamąjį darbą neteisi savo įsipareigojimų, kuriuos jiems uždėda Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija, o todėl pagal Jungtinių Tautų chartos 6 str. turi būti iš Jungtinių Tautų pašalinti;

4. Pagaliau mes laikome, kad Jungtinių Tautų chartos įžanga ir 1, 55 bei 56 str. str. įpareigoja visus Jungtinių Tautų narius imtis visų būtinų veiksmų priverčiamajam darbui panaikinti visur, kur pasaulyje jis besipareiškia."

Rezoliuciją įteiks 4 asmenų delegacija.

Ta proga Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos radijas įrašė atskirų kraštų atstovų kalbas į savo pavergtuosius kraštus. Lietuvių vardu kalbėjo LLK pirmininkas V. Sidzikauskas ir nariai V. Vaitiekūnas ir J. Audėnas.

Penktadienį 2,30 val. p.p. ryšium su priverčiamąjį darbą svarstymu Jungtinėse Tautose pavergtosios tautos piketuoja prie Jungt. Tautų rūmų Sovietus, kaip didžiausius vergų laikytojus.

Dulles aiškina Sovietų politiką

Clevelandas. — Valstybės sekretorius Dulles pareiškė, kad Sovietai pasitraukė į diplomatinę ofensyvą, nes jie bijo prarasti pavergtuosius kraštus. Laisvasis pasaulis iniciatyvą dabar turįs savo rankose.

Jo manymu, laisvosios tautos turi būti pasiruošusios pradėti derybas su Sovietais konkrečiais klausimais Azijoje ar Europoje. Tačiau noras

AMERIKOS METALAS SOVIETAMS

Weiden, Vokietijoje, suimti trys vokiečiai, kurie iš amerikietiško aerodromo pavogė 50 tonų metalo ir per Italiją jį pergabeno sovietams.

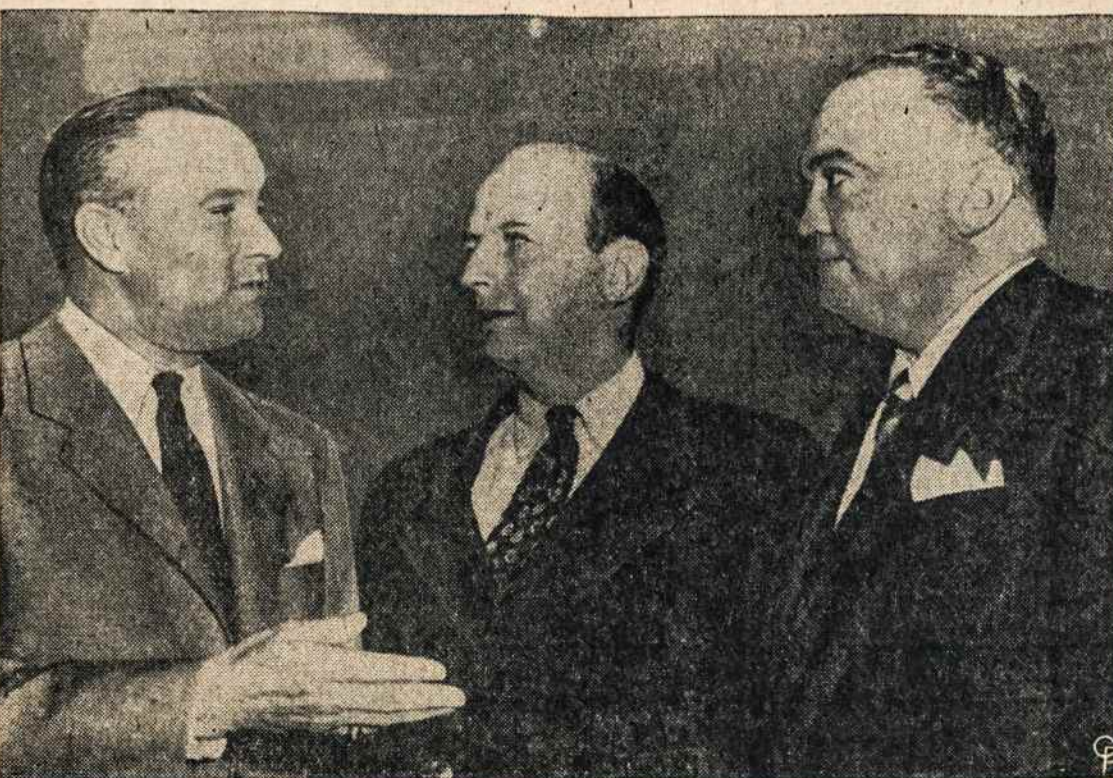
• Bostono universitetas atleido prof. Maurice Halperin, kuris dabar viešai suminėtas FBI pranešime kaip įtartas šnipinėjimu.

derėtis neturi nuvesti iki to, kad už tariamą laimėjimą Sovietams būtų pripažintos daugiau kaip 15 tautų, kurios kitados buvo laisvos.

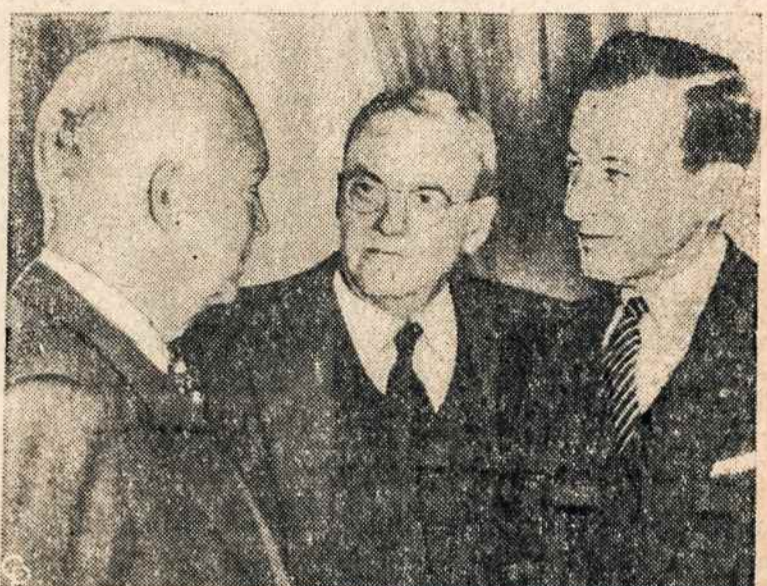
Jis vėl pareiškė savo viltį, kad sovietų valdžia pavergtuose kraštuose sugrįš, visai nemėginant tenai kurstyti revoliucijų.

Ir paliaubų komisija kaltina Izraelį

Jungt. Tautos. — Saugumo Taryboje Amerika, Anglija, Prancūzija griežtai apkaltino Izraelį už Kibya žudynes, ragino Izraelį ir Jordaniją susitarti dėl griežtesnės sienos apsaugos ir bendradarbiauti labiau su JT paliaubų komisija, kuri turi būti sustiprinta. Tos komisijos pirm. gen. Bennike pareiškė, kad Izraelis lig šiol su ja nebendradarbiavęs.

J. EDGAR HOOVER (deš.), FBI direktorius, gen. prokuroras Brownell (vid.) ir sen. William E. Jenner (kair.), pirmininkas Senato pakomisės vidaus saugumo reikalams, tarėsi dėl prez. H. Trumano atsisakymo ludyti White byloje.

PREZ. D. EISENHOWERIS tarėsi su valstybės sekret. J. Dulles ir JAV ambasadorium Artimuose Rytuose Eric Johnson. Pasitarimuose aptartas žydų-arabų konfliktas.

ŠNIPAI—VIS DAR DIENOS DIDVYRIAI

KODEL TRUMANAS SKYRĖ WHITE?

Šnip White istorija tebėra susidomėjimo centre. Atsisakęs duoti parodymus senato komisijai, buv. prezidentas Trumanas pasiaiškinio per televiziją lapkričio 17. Iš jo kalbos matyti, kad FBI pranešimus prezidentas buvo skaitęs ir kad White skyres į aukštesnę tarnybą, žinodamas, kad jis šnipas. Trumanas aiškino skyres White į tarpt. mokėjimų fondą, kad jis nejaustų įtariamo ir galėtų būti toliau FBI sekamas. Esą jo netvirtinimas būtų galėjęs įspėti ne tik jį, bet ir kitus ir apsunkinti jų sekimą.

HOOVERIO PAREIŠKIMAI NEPALANKŪS TRUMANUI

Senato vidaus saugumo komisijoje liudijo FBI direktorius J. E. Hoover. Jis pabrėžė kelias atvejis, kad ne FBI reikalas atvejais, kad ne FBI reikalas politika; jį tik konstatuoja faktus, o jau vyriausybės uždavinys pasidaryti išvadas ir skirti ar atleisti. Bet jis liudijo, kad FBI apie White Baltiesiems Rūmams pateikė septynis parnešimus, jog jis yra sovietinių šnipų tinkle. Jis taip pat griežtai pasakė, kad nėra niekad pritaręs skirti White, kad jį galima būtų toliau sekti. Komisijos klausiamas, jis pažymėjo priešingai — kad White paskyrimas į tarp. mokėjimų fondą, kuris turi eks-teritorines teises (taip kaip dabar JT), sekimą apsunkinęs.

BROWNELL SUMINEJO SOVIETŲ ŠNIPUS VARDAIS

Toje pat senato komisijoje Brownell, jnr., teisingumo sekretorius, atsakė Trumanui, su-

šviesdamas FBI dokumentais, kaip White ir jo draugai šnipai buvo įsigalėję valdžios aparate. White buvo tik vienas jų ratelis, kuris dirbo sovietams nuo 1942-3 m. Žemės ūkio departamente dirbo jiems Dr. Nathan G. Silvermaster, karo departamente G. Silverman, prie prezidento Roosevelto ir paskui Trumano — L. Currie (jis esąs sukludęs nacionalinei Kinijai pagalbai), strateginių reikalų tarnyboje D. Wheeler, H. Tenney, M. Halperin ir t.t. Jie visi gabenę žinias per ryšininkus sovietų atstovybės tarnautojui. Jie turėjo ryšius su anksčiau pažįtamais ir dabar jau nuteistais Hissu, Goldu, Golos ir kt. Pats White savo įstaigoje davė tarnybą Mrs. Golos, kuri galėjo dokumentus vietoje nurašinėti. Jis turėjo savo įstaigoje bendradarbį Coe, kuris išbuvo joje iki 1952 m. gruodžio 3, nors FBI pranešimuose jis buvo nurodytas kaip sovietų šnipas. Tik minėtą dieną jis buvo atleistas kaip atsakė pasisakyti, ar jis dirbo subversyvinį darbą, prisiimdamas tuo, kad tai galėtų jį pakaltinti.

Kokiose pareigose sovietų šnipai buvo, rodo Haroldo Glazerio pavyzdys. Nors jis buvo žinomas kaip sovietinis šnipas, bet jis buvo paskirtas Amerikos atstovu į UNRRA konferenciją Trieste, jis buvo skirtas Venetoje reikalams aiškinti; jis 1947 dalyvavo Mas-koje užsienių reikalų ministrų konferencijoje kaip Amerikos valstybės sekretoriaus patarėjas.

Neabejodams Trumano lojalumu, Brownell tokiais pavyzdžiais rodė, kaip šnipai buvo apsidėję Amerikos valdžios aparate. Savo pareiga jis laiko tą aparatą apvalyti uno subversyvinio elemento. Jau esą atleista 1456 tarnautojai saugumo sumetimais.

BYLA SUKAMA Į KITĄ SONĄ

Iš pareiškimų paaiškėjo, kad buv. prez. Trumanui savo anttesnius pareiškimus, jog jis nežinojęs apie FBI pranešimą, teko keisti. Tas pats su gen. Vaughan. Nepatikimas buvo ir pasiteisinimas, kad prezidentas norėjęs sudaryti progą toliau White stebėti.

Tačiau nepatogu bet kokius šešėlius mesti prezidentui. Ir komisija stengiasi tirti klausimais dabar, kokios žalos White galėjęs valstybei padaryti.

AR LAISVINIMO POLITIKA VEDA Į NAUJĄ KARĄ?

Lapkričio 18 atstovas Ch. Kerstenas turėjo 15 minučių pasikalbėjimą per televiziją. Pasikalbėjime atstovas buvo paklaustas taip pat, kokios reikšmės gali turėti jo pasiūlytos ir Atstovų Rūmų priimtos rezoliucijos vykdymas — tirti Baltijos kraštų okupaciją ir jos padarinius.

Kerstenas paaiškino, kad Baltijos valstybės buvo pirmosios užpultos. Jų užpuolimo aplinkybių išsklaidymas gali pasitarnauti pažinti sovietiniams metodams, kurie paskui karto-

Atst. Kerstenas pareiškimai per televiziją Baltijos tautų klausimu.

jami kituose kraštuose, ir sykiu išspėjimas laisviesiems kraštams.

Buvo klausimas taip pat, ar laisvinimo politika neveda į naują trečiąjį karą?

Atsakė, kad priešingai — laisvinimo politika gali padėti karo išvengti. Kol pavergtuosius remsim, jų reikalo neužmiršim, Sovietai viduje negalės

konsoliduotis. Jei užmiršim, tai Sovietų stiprėjimas ir ves tiesiog į trečiąjį karą.

NEW YORKO LATVIAI

savo nepriklausomybės šventę minėjo Webster Hall salėje. Dalyvavo ir Laisvosios Europos Komiteto narys, buvęs jo pirmininkas admiralas Miller. Lietuvių vardu sveikino gen. kons. J. Budrys. Dalyvavo taip pat LLK pirm. V. Sidzikauskas, Amerikos Balsas red. P. Labanauskas, tarp. žurn. s. gos pirm. Dr. V. Dambra ir kt.

ZUVO 15 PARAIŠUTININKŲ

Fort Bragg, N. C. Lapkričio 17 kariuomenės manevruose dvimotoris lėktuvas su 40 parašiutininkų sugedo ir pradėjo

LONDONE MIGLOS SU SUODŽIAIS

jau prasidėjo. Dalis gyven-tojų gatvėse su kaukėmis. Per-nai nuo miglų mirė 12,000.

• Maskvos "Izvestija" kal-tina maitinimo ir kitas minis-terijas, kad jos nevykdė fab-rikų statybos plano ir tuo Ma-lenkovo trejų metų planą sa-botuoja gyvenimo standartui pakelti.

• Italijos min. pirm. Pella pareiškė Italijos nusivylimą dėl Amerikos ir Anglijos nusi-statymo Trieste klausimu.

kristi. Pilotas įstengė lėktuvą išlaikyti tol, iki visi parašiuti-ninkai iššoko. Jų vadas iššoko paskutinis, ir jo parašutas at-sidarė jau prie pat žemės. Ta-čiau lėktuvas krisdamas už-mušė ore 9 parašiutininkus, o kiti šeši, įskaitant ir lėktuvo įgulą, žuvo sykiu su lėktuvu.

Manevruose dalyvavo iš viso 800 parašiutininkų. Juos gabe-no 40 lėktuvų.

• Korejoje komunistai vėl nutraukė agitaciją. Derybos dėl politinės konferencijos nie-ko nedavė.

DARBININKAS kitą savaitę dėl Padėkos dienos išeis tik antradienį, lapkričio 24 d.

EZRA TAIT BENSON, žemės ūkio sekretorius (deš.), lanko pietuose sausros paliestas farmas.

Latvijos kelias į nepriklausomybę

2. Tautinis latvių sąmoningumas, išlikęs pavergtoje tautoje ir ėjęs per šimtmečius, stiprėjo, ryškėjo, kol virto nebesulaikoma gaivalinga srove ir būdamas dvasiniam ir fiziniam ryšiu su laisvės kovų sąjūdžiais Lietuvoje bei kitose pavergtose tautose, atnešė Latvijai nepriklausomybę, kurios oficiali gimimo data 1918 m. lapkričio 18 d.

Tačiau ir nepriklausomybę paskelbus, latviams, kaip ir lietuviams, teko ją apginti savo krauju. Jau Lietuvos Brastos bolševikų - vokiečių sutartyje Ribbentropo - Molotovo kūrinių prologas — bolševikai ne jiems priklausantį Pabaltijį a-

VACYS KAVALIAUSKAS

tidavė vokiečiams. Tat ir latviams teko kovoti ir su bolševikais ir su vokiečiais — bermontininkais ir kartais bendromis jėgomis su lietuviais vyti pavergėjus iš savo tėvų žemės.

Taip pasibaigė latvių tautos kova, trukusi 700 m., kurios šviesų epilogą gražiai atvaizduoja didysis latvių poetas Jonas Rainis simboliniame savo kūrinyje "Zelta žirgys" (Aukso žirgas).

Dabar prasidėjo laisvas, saulėtas ir gražus gyvenimas, ėjęs pakiliomis dvasios ir kūrybos ženklu. Spunkū čia būtų net ir labai trumpais bruožais nurodyti nepriklausomos Latvijos laimėjimus valstybinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo srityse.

Žemės reforma (1920), ap rūpinusi žeme pirmoje vietoje tuos, kurie ją mylėjo, dėl jos kovojo ir mirė, žymiai pakėlė agrarinę produkciją ir tuo pačiu viso krašto gerbūvį. Socialiniai įstatymai ir apskritai nuoširdus rūpinimasis gyventojų gerbūviu išdildė iš žmonių veido juodo rūpesčio šešėlius. Gera mokyklinė sistema ir pakankamas įvairių tipų mokyklų tinklas spinduliavo į kraštą ta šilima ir šviesa, kurios pradai, lyg amžinoji ugnis, buvo išaugota fiziškai pavergtos, bet gyvos tautos širdyje, dabar dainos ir šokių, knygos ir laikraščio forma ėjo į gyvenimą. Namie, savoje pastogėje, gyventi buvo gražu ir gera.

Deja, šį kraštą, kurį jo sū-

nūs, parafrazuojant poeto Ant. Miškinio žodžius; išpuošt žadėjo, kaip savo tikrą seserį, kuri buvo pačioj jaunystėj, pačiam pavasary, 1940 m. užliejo tarsi purvo lava ir atnešė kančias, iki tol istorijoje negirdėtas ir negalimas įsivaizduoti.

Atlanto Charta, keturios laisvės, taip iškilmingai skelbtos visam pasauliui, išnyko, kaip pasityčiojantis mirażas. Teliko siaubą sukėlią Teherano, Jaltos ir Potsdamo vardai.

Vardai, kurie primena Judo pabučiavimą, kurie reiškia idealų ir principų pardavimą ir žmogaus degradavimąsi ligi jokios moralinės vertės neturincios būtybės.

Latvija pavergta. Latvija kenčia. Iškilmingoje Nuernbergo teismo salėje, kur buvo teisiamas vakar dienos nusikaltėlis ir dideliais žodžiais kalbama apie teisę ir tiesą, niekas nepastebėjo už teisėjų stalo sėdinčio nusikaltėlio, tebesuleistais nagais į nekaltų aukų kūną.

Gal kas pasakys, kad tai nesvarbu, kad Latvija, kaip ir kitos Pabaltijos tautos, yra ma-

ža? Taip, ji maža, bet tiesa yra visuomet didelė, ir ją pardavinėti už 30 sidabrinių ar net ir už daugiau niekas neturi teisės. Tai nusikaltimas.

Pasaulio įvykių raida jau ir šiandien rodyte rodo, kad kapitalai, gauti už parduotą tiesą ir principus, nėra ir negali būti laimingai investuoti: parduotųjų kančias ir kraują gali tekti išpirkti aukšta kaina.

As tikiu, kad Latvija, kaip ir Lietuva, prisikels ir, nuosirdžiai viena kitai padavusios rankas, ant krauju ir ašaromis užlaistyto žemės vėl sukurs žydintį gyvenimą.

Viešpatie, laimink Latviją!

AR Į EUROPA ATEIS MONGOLAS SU TELEGRAFU

Žemės gyventojus nelengva suskaičiuoti. Viskas apytikriai. Pagaliau, iki apskaito, iki paskelbia, skaičius jau žymiai pasenęs, nes kiekviena diena tūkstančius naujų "dūšių" atneša į žemę.

Su tokiu apytikriu tikslumu statistikai skelbė, kad prieš šimtą metų žemėje turėjo būti 1,4 milijardų žmonių, dabar 2,2 milijardų, o apie 2000 metų busia 3,2 milijardai.

Labiausiai akis patraukia Azija, kur didžiausios lig' šiol gyventojų masės. Daugiausia yra mongolų — 800 milijonų. Atskaičius visus iškritusius,

kasdien mongolų skaičius didėja 16,000.

Už kelerių metų jie pasieks visą tūkstantį milijonų.

Antroje eilėj indai su savo 400 milijonų. Į jų eiles kasdien įsirikiuoja po 14,000 naujų indukų, atmetant tuos, kurie tik senųjų vietas užima. Po 50 metų jų busia 600 milijonų.

Esą galima drąsiai sakyti, kad po 20 metų mongolai ir indai sudarys daugiau kaip pusę visų žmonių, apkebusių žemės kamuolių.

Tegul sau veistųsi, dauginųsi ir pripildytų žemę. Tuščios žemės dar daug yra. Tik visi kaimynai užsitveria ir sako: neik... Mongolams ir indams natūraliausia sritis išsiplėsti būtų platusis Sibiras. Sovietai

turės su šiuo klausimu susidurti. Susidurti ir su dar sunkesniu klausimu: ar jie apvaldys mongolus ir duos jų tekėjimui vagą, ar mongolai persiris per jų galvas kaip kitados Džingis Khano vadovaujami.

Tolstojus rašė: ateities viešpats bus naujasis Džingis Khanas su telegrafu. Vadinasi, apsiginklavęs moderniaja technika...

Ar žinai, kad

- Lietuviai tremtiniai pagal religijas yra pasiskirstę šitaip: katalikai sudaro 85 proc., protestantai — 11, stačiatikiai— 5, sentikiai — 0,7, įvairių sektų — 0,6, ateistais save laiko tik 0,18 procentų.

- JAV turi skolos 260 milijardų dol. Tai reiškia, kad kiekvienas naujagimis, ateida-

mas į pasaulį, paveldi jau ir skolos \$1700.

- Pašto nuostoliams padengti atstovas resp. Latham pasiūlė išnuomoti reklamoms apklijuoti pašto dėžutes ir pašto automobilius.

- Nuo rugsėjo mėn. iki dabar naujai išleisto šv. Rašto buvo išparduota 2,300,000 egz.; kaina 6-10 dol.

- Baltųjų Rūmų sodas turi 18 akrų, ir kasdien jam tvarkyti dirba 10 sodininkų.

NESUPRANTA, KAS JUODU ANT BALTO PARAŠYTA

Sandaroje lapkričio 13 M. Kurtinaitis kimba į "Darbininkę" spalį 30' paskelbtą pasisakymą dėl Lietuvos Kongreso Chicagoje. "Darbininke" buvo rašyta, kad seime turėtų būti svarstomi du klausimai: "Vienas — tai manifestuoti pritarimą ir paramą Kersteno rezolucijai vykdyti... Lietuvių Kongresas turi būti tas didžiulis balsas, kuris paremtų ligšiolinę Amerikos politiką ir sutrukdytų bet kurias viešas ar slaptas pastangas sumažinti tos rezolucijos reikšmę... Antas — tai pačių lietuvių vidaus reikalas, lietuviybės išlaikymas ir jai išlaikyti reikalingos bendruomenės... Chicago kongresas sudarys naują šiltą atmosferą, kurioje bendruomenė vėl ims sparčiau augti ir — svarbiausia — veikti."

Tuos pasakymus "Sandara" štai kaip išvertė: "Brooklyno 'Darbininko' manymu, vyriausias Amerikos Lietuvių Kongreso uždavinys privalo būti 'bendruomenės organizavimas'... Taigi matote, ką norima padaryti iš Amerikos Lietuvių Kongreso. Nieko daugiau tik paprastą bendruomenės mitingą. Lietuvos išlaisvinimo problemos, žinoma, turėtų tuomet atsisturti užkampyje."

Anot "Sandaros" — taigi matote, kaip tas "Sandaros" rašytojas sugeba šūkauti, sugeba rodyti savo neapykantą bendruomenei, bet nesugeba suprasti to, kas juodu ant balto parašyta.

IŠ SOVIETINĖS SPŪDOS

Agitatoriams ruošti Lietuvoje veikia "respublikinė partinė mokykla." Ji išleido jau šešias laidas, daugiau kaip 800 agitatorių. Dabar jau visuose rajonuose yra darbuotojų, tokią mokyklą baigusiu.

Tačiau skundėsi Vilniaus komiteto plenumas, kad partinės organizacijos dar per mažai vertina agitatorių darbą. Šalia kovos su "buržuazinėmis liekanomis" plenumas ragino skiepyti "tarybinį patriotizmą."

Kam Vilniuje reikalingas planetariumas? Maskvoje, svarstant "visa-

SPAUDA

sąjunginį biudžetą", Antanas Venclova reikalavo skirti pinigų įsteigti Lietuvoje televizijos centrą. Taip pat reikią statyti Vilniuje planetariumą (žvaigždėms ir kitiems dangaus šviesuliams tyrinėti), nes liaudyje esą likę "prietarų", kuriuos platinę katalikų kunigai. Taigi planetariumas reikalingas kovai su kunigais...

Dviračių fabrikas Šiauliuose

Jau ketvirti metai yra... piperiųjų. Ir dėl to Maskvoje, svarstant biudžetą, M. Gedvilas skundėsi, kad visasąjunginės ministerijos vilkina pramonės įmonių statybą. Esą TSRS mašinų gamybos ministerija jau ketverių metų. Skundėsi taip pat, kad TSRS ryšių ministerija nieko nedaro Vilniaus radijo stoties galingumui sustiprinti.

KARALIUS PALIKO 36 SŪNUS

Mirė Saudi Arabijos karalius Ibn Saud (tai reiškia Arabijos viešpats), vienos iš septynių valstybių, kurios sudaro Arabų Lygą. Jo karalystėje tik septyni milijonai gyventojų, bet argi pasauliui gyventojai svarbu? Svarbu turtai, o Ibn Saud žemės viduriose gausiną nafta gundė godžias Vakarų pirklių akis. Ji padarė ir Ibn Saud turtingiausiu pasaulio žmogum ir didžiausiu arabų valdovu.

Gimė Ibn Saud 1880 tremtyje Kuveite prie Persijos įlankos. Jo protėviai buvo valdovai, bet išvyti. Ibn Saud buvo auklėjamas valdoviškai ir kariškai griežtai. Penkerių metų jis buvo geras jojikas ir šaulys. Septynerių metų jis mokėjo Koraną atmintinai. Dvylikos metų nukovė savo pirmą priešininką. Dvidešimt vienerių metų su 40 vyrų, perskrodęs dykumas, užėmė savo tėvų sostinę Nejd.

I jo nepaprastus karinius gabumus atkreipė dėmesį legendinis anglų karininkas Lawrence. Juodu susitarė: Ibn Saud kovos dėl savo ir britų interesų. Lawrence ir Anglijos konsulo Kuveite remiamas, Ibn Saud 1916 paskelbė "dykumų sukilimą" ir išvijjo turkus. Paskui nuėjojo savo vidaus priešininką Husseiną, kuris turėjo bėgti į Kiprą ir ten mirė. Nurungdamas vieną po kito, Ibn Saud išplėtė savo karalystę nuo Persijos įlankos iki Raudonosios jūros.

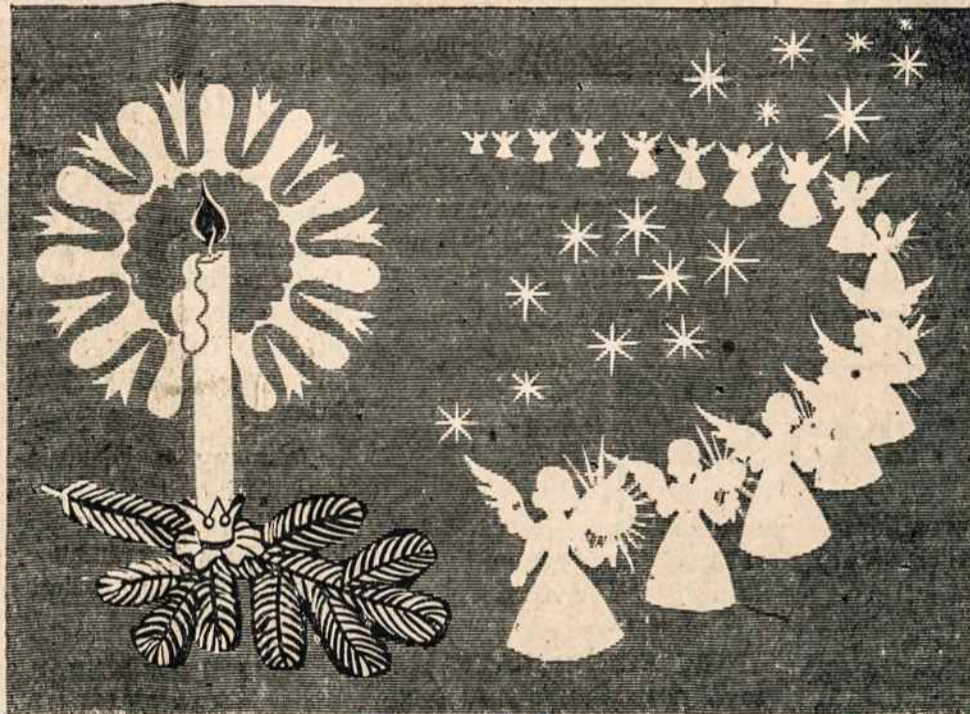
Emėsi reformų viduje ir pramonės. Nuo mažumės jis matė, kaip Kuveite prie ša-

cho sukosi anglų, prancūzų, vokiečių, rusų agentai, norėdami išgauti naftos koncesijas. Dabar 1933 Ibn Saud suteikė tokias koncesijas pirmu sykiu sau pelningom sąlygom — 50%. Koncesioninkai susibloškė į "Arabian American Oil Company", ir pasipylė pelningasis skystimas, kurio 1950 išgabeno iš Saudi Arabijos 200 milijonų statinių.

Kai susikūrė Jungtinės Tautos ir pareikalavo, kad jų nariai atsiųstų savo valstybės konstitucijas, tai Ibn Saud nusiuntė koraną. Korano įsakymų jis reikalavo laikytis griežtai — taip kaip kalvinistai protestantizme. Vagis, baudavo, kirsindamas ranką. Bet leisdavo kiekvienam į jį asmeniškai vardu kreiptis. Pats negėrė vyno ir nerūkė. Turėjo tik tris žmonas. Koranas leido turėti keturias. Vienos vieta būdavo laisva, kad galėtų vesti dukterį kurio naujai nugalėto priešininko ir tokiu būdu sustiprinti tarpusavio taiką. Tokių žmonių jis praleido per savo valdymo laikus apie porą šimtų.

Svečiams linksminti savo rūmuose laikė nykštuką juokdarį — kaip viduriniuose amžiuose. Bet naujausias automobilis išsirašydino iš Amerikos dešimtimis. Moderniems išradimams nemėgino spirtis.

Dar toliau modernins gyvenimą jo įpėdinis, vienas iš jo sūnų, kurių jis paliko 36. Jie susirinkę prie tėvo mirties palato nutarė, kad karaliumi turi būti vyriausiasis Emil Saud Ibn Abdul Aziz, kuriam yra 52 metai. Jis esąs Vakarams palankus. R.

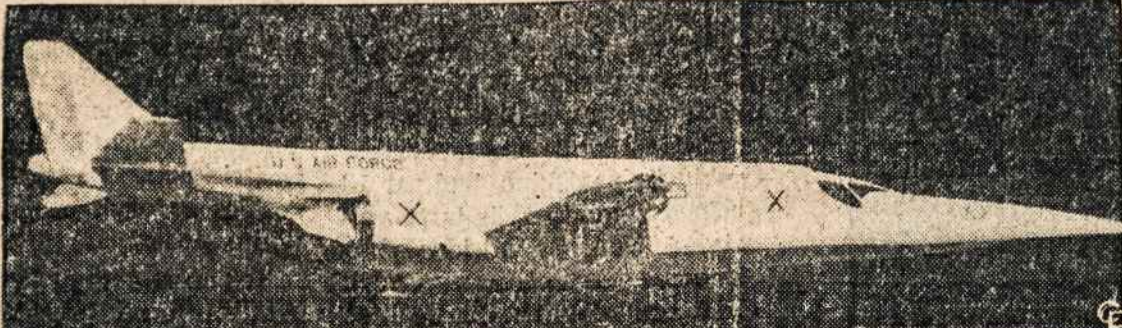

Artėja linksmos Kalėdų ir Naujų Metų šventės. Galvoti apie dovanas savo giminėms ir bičiuliams. Kultūringiausia dovana yra lietuviška knyga; ji yra sėkmingiausias ginklas prieš dvasinį sumenkėjimą ir viena iš geriausių priemonių išlaikyti lietuvių. "Darbininko" administracijoje yra didelis pasirinkimas lietuviškų ar Lietuvą liečiančių angliškų knygų.

Užsakymus siųsti šiuo adresu:
"DARBININKAS"
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

RELIGIJA IR FILOSOFIJA	
Naujasis Testamentas	2.00
Nello Vian, šv. Antanas Paduvietis, 145 p.	\$1.00
G. da Fonesca, Marija kalba pasauliui, 264 p.	2.30
A. Maceina, Jobo drama, 286 p.	2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą, 111 p.	1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p.	1.50
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p.	0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p.	\$1.00
Dr. J. Girnius, Laisvė ir būtis, 151 p.	2.00
Taip jis kalbėjo, Don Bosco mintys, 132 p.	0.50
J. Burkus, Teresė Neumanaitė, 270 p.	3.00
Kun. Dr. J. Gutauskas, Vaiko Dievas ir religija, (pedagoginis veikalas tėvams ir mokytojams) 328 psl.	3.00
Prel. Dr. F. Bartkus ir prel. Dr. P. Aleksa, Dievas ir žmogus (tikėjimo tiesos, dorovė ir priemonės) 517 psl.	5.00
su viršeliais	6.50
MALDAKNYGĖS	
Dangaus raktas, maldynas, neįrištas, 156 p.	1.50
St. Yla, Sveika Marija, maldynas, 369 p.	2.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos	1.25
Prel. F. Bartkus, Būk mums malonus, 413 p.	2.00
MUZIKA	
J. Kačinskis, Misa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V.	1.50
C. Sasnauskas, Lietuviška muzika	3.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai)	1.00
POEZIJA	
J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p.	1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p.	1.50
A. Micevičius, Konradas Valenrodas, 96 p.	1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p.	1.25
400 metų pirmajai Nemuno poemai.	1.00
Jonas Aistis, Sesuo Buitis, 45 p.	1.00

ANGLIŠKOS	
Rev. T. Narbutas, 4 Martyred Bishops	10 c.
Rev. Jos. B. Conceičius, Russia's Attitude Towards Union with Rome, 197 p.	1.00
V. Augustinas, Our Country Lithuania	5.00
LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA	
J. Zilevičius, Česlovas Sasnauskas, išleido kun. L. E. Joffre Voisekaskas, 127 p.	2.00
M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p.	3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos bruožai, 100 p.	1.00
Lietuvos archyvas. Bolševizmo metai, 436 p.	3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas	5.00
BELETRISTIKA	
J. Grišmanauskas, Tolimieji kvadratai (Dabartinis Lietuvos vaizdas pabėgusių žvejų pasakojimu 200 psl.	2.00
D. Pilla, Siela už sielą, 304 p.	2.00
V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p.	2.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų Šimonių likimas, 437 p.	3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas, 282 p.	2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakužė samanota, 286 p.	2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės, 155 p.	1.50
Šatrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p.	2.00
E. Williams, Medinis arklis, 192 p.	2.00
S. Vogulov, Raudonasis siaubas, 103 p.	1.25
VAIKŲ LITERATŪRA	
Vysk. M. Valančius, Vaisių knygelė, 155 p.	1.50
Vytė Nemunėlis, Po tėvynės dangum	2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p.	1.10
Haufo pasakos, 93 p.	1.25
Lazdynų Pelėda, Motulė paviljoje, 32 p.	0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p.	1.00
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p.	1.00
K. Čukovskis, Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p.	1.00
S. Zobarskis, Doleris iš Pittsburgo, 57 p.	0.80
J. Jankus, Po raganos kirviu, 102 p.	1.50

"SKRAIDANTIS DURKLAS" (Flying Stiletto), 66 pėdu ilgio, 22 pėdu pločio (sparnuose) ir 27,000 svarų svorio, gali skristi po 2000 mylių į valandą. Šis sprausminis naujas lėktuvas leistas pirmą kartą parodyti viešumai.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komitija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straiptus ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavardė pasiražyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Geriau vėliau negu niekada

Prieš penkerius metus miręs Harry D. White, kurį prezidentas Harry S. Truman, nepaisydamas įspėjimų, kad tas žmogus esąs svetimos valstybės agentas, buvo paskyręs jį tuojau po karo Tarptautinio Finansų Fondo direktorium, sukėlė naują karą tarp demokratų ir respublikonų. Respublikonai kaltina, kad demokratai buvo apsilėdę ir valstybės aparatą užleidę šnipais. Demokratų vardu buvęs prezidentas Harry S. Truman atsisakė, kad tokiu būdu būtų šnipai sekami. Priemonė esanti labai paprasta: geriau pavojingą žmogų turėti po akim negu už akių. Bet kai toks žmogus, pasodintas ir aukštą ir atsakingą vietą, gauna lasvas rankas daryti, ką jis nori, reikia jau suabejoti tokios priemonės tikslumu. Tai yra tas pats, kas išleisti žiurkę į laivą ir leisti jai krinti dugne skyje.

Ginčuose dėl to White, iš Lietuvos kilusių žydų sūnaus, augusio Bostone, ima aiškėti, kad tų pavojingų graužikų plaukė per Atlantą į JAV jau ne nuo šiandien. Jau bus 35 metai, kai komunistai sąmoningai ir planingai pradėjo infiltruoti į Ameriką savo agentus arba juos daugiausia samdė iš šeimų, kurios čia atsirado iš Ukrainos, Gudijos, Lenkijos, Lietuvos — rytinio carinės Rusijos pakraščio. Juk tokių nuteistų šnipų praeitis, kaip Juditos Kaplan, Rosenberg, Goldo, Greenglaso ir kitų, veda anapus Atlanto į carinę Rusiją. Ji buvo bolševikų pasirinkta pirmąja auka. Antrąja turėjo būti Amerika, ir tam buvo dirbama nuo pat Spalio revoliucijos pradžių. Pogrindinių jų darbą viršun išvertė antrasis Ddysis karas, o ypač pokariniai laikai.

Pokarinių laikų pirmasis dešimtmetis JAV istorijoje jau ir liks pažymėtas stambių šnipų ženklų, ženklu išdavystės. Tai nebuvo kokie paprasti šnipai, bet susėdę į aukštas vietas, ir ne tik tam, kad žinias svetimi valstybei teiktų, bet kad paruoštų kelią bolševikinei revoliucijai ir sovietinei okupacijai. Ilgai tam nenorima buvo tikėti. Jei kas apie tai užsimindavo, tai būdavo pajukiamas noris laisvos Amerikos gyventojus įgandinti "raudonąja silke." Bet kai tos "silkes" buvo nučiuptos už uodegos su slapčiausiom žiniomis, kurias JAV saugojo kaip savo akį, tik tada pradėjo akys atsiverti. Žinoma, geriau vėliau negu niekada.

Idomu dar ir tai, kad visi pagautieji arba išaiškintieji, mokėjo apsigauti nekaltumo skraiste ir savo praeitį užtrinti. Sakysim, tas pats Harry Dexter White, kaip dabar laikraščiai nurodo, visą laiką dengė savo jaunystę ir kilmę, kad tik koks šešėlis nekristų. Jis ir nekrito, kol nukrito visa uždanga. Tai yra labai nemalonu tiems, kurie to nematė ir nenorėjo matyti, nors buvo valstybės sargyboje pastatyti. Jiem atrodė, kad JAV valstybė pagrįdai nepajudinami. Gal kada taip ir buvo, bet ne šiame atominės jėgos amžiuje. Kiekviena išdavystė dabar graso milijonams nelaisvės ir mirtimi.

Reikia dabar pagirti ir paremti tuos, kas imasi valstybės aparatą valyti nuo svetimos valstybės agentų. Juo mažiau jų liks neišaiškintų ir nesučiuptų, juo sveikiau bus pačiom JAV, jų laisvei ir demokratijai, nepaisant, kas toliau valdytų: respublikonai ar demokratai.

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga, kurią sudaro tremtyje veikiantieji Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Jugoslavijos krikščionių demokratų politiniai susivienijimai, patyrusi, kad JAV delegacija įnešė į Jungtinių Tautų pilnates aštuntos sesijos darbotvarkę priverstinio darbo klausimą, 6-mėsi intensyvaus darbo tam klausimui paremti. Buvo pasiryžta ir siekiama:

1. supažindinti laisvojo pasaulio kraštus su Sovietų Rusijoje plačiai naudojamomis priverstinio darbo stovyklomis, į kurias yra sugrūsta iš pavergtųjų kraštų milijonai nekaltų gyventojų;

2. prašyti, kad laisvieji kraštai Jungtinių Tautų sesijoje Sovietų Sąjungą už tai pasmerktų ir ateity dėtų visas pastangas, kad pavergtieji kraštai būtų išlaisvinti.

Žygiai Jungtinėse Tautose

Pirmiausia buvo kreiptasi į JAV delegacijos pirmininką H. C. Lodge ir pareikšta padėka, kad JAV ėmėsi tuo reikalu iniciatyvos ir parodė daug nuoširdaus supratimo. Ambasadoriui H. C. Lodge patiekta visa medžiaga, kiek tos darbo stovyklos yra palietusios pavergtusius kraštus. Buvo taip pat kreiptasi į Jungtinių Tautų gen. sekretorių D. Hamerskjöld, jam patiekiant medžiagą ir prašant paramos. Iš abiejų tų žymių atstovų buvo gauti palankūs atsakymai ir patikrinimas, kad jų bus daroma visa, kas bus galima.

Plačiais raštais ir su atitinkama medžiaga buvo kreiptasi į 48 Jungtinių Tautų delegacijų ir prašyta tuo reikalu palankaus pasisakymo. Iš 15 delegacijų gauta atsakymai ir pritarimas, o eilė kraštų visai aiškiai pabrėžė, kad tą klausimą jie be jokios abejonės remia (Brazilija, Kuba, Graikija, Libanas, Dominikos respublika). Dar įskamiau buvo painformuoti tie delegacijų atstovai, kurie tiesioginiai dalyvauja Trečiojo Komiteto posėdžiuose, kur šis reikalas pirmiausia bus svarstomas.

Spalio 26 d. Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga New Yorke, Beekman Tower viešbuty, suruošė Jungtinių Tautų delegacijoms priėmimą, kuriame dalyvavo 32 delegatai, atstovavę Belgiją, Braziliją, Kanadą, Kiniją, Costa Rica, Kubą, Daniją, Prancūziją, Meksiką, Olandiją, D. Birtaniją, JAV, Australiją, Dominikos respubliką ir Italiją, Šveicariją, Vokietiją,

Prieš priverstinį darbą

Krikščionių demokratų akcija prieš darbo stovyklas

Austriją. Pastarieji keturi kraštai, nepriklausą Jungtinėms Tautoms buvo atstovaujami jų konsulų ir kitų atstovų, kurie JT dalyvauja kaip stebėtojai. Po Vidurio Europos Krikšč. Dem. Sąjungos pirminio prof. A. Prohazkos kalbos, svečių vardu labai gražią kalbą pasakė Belgijos senatorius ir buvęs ministeris R. M. Orban, pareikšdamas gilią užuojautą pavergtiems kraštams ir jų tautiečiams, kankinamiems priverstinio darbo stovyklose.

Priėmimas praėjo labai nuoširdžioje nuotaikoje. Ta proga asmeniškai ir atitinkama literatūra delegatai buvo painformuoti apie pavergtųjų tautų likimą ir jų kančias. Iš lietuvių tame priėmime dalyvavo prof. K. Pakštas, prel. J. Balkūnas, V. Sidzikauskas, Pr. Vainauskas, K. Jurgėla ir dr. Vl. Viliamas.

Po to dar buvo visa eilė pasikalbėjimų ir pasitarimų su paskiromis delegacijomis, kur iš lietuvių labai aktyviai dalyvavo dr. A. Trimakas, prel. J. Balkūnas ir kt.

Ryšiai su draugiškomis partijomis

Platūs raštai ir plati informacija buvo išsiuntinėta Vakarų Europoje ir Pietų Amerikoje veikiantioms krikščionių demokratų partijoms (Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Norvegijos, Luksemburgo ir Chilės, Brazilijos, Bolivijos, Costa Ricos, Kolumbijos, Urugvajaus, Venecuelos, Argentinos, Meksikos), kad jos šį klausimą keltų savo parlamentuose ir spaudoje. Yra jau gauti palankių atsakymų ir spaudos iškarpu. Taip pat buvo kreiptasi į Krikščionių Demokratų internacionalą — N.E.I. Ispanų katalikų spauda buvo aprūpinta atitinkama medžiaga ir jau pasirodė gražių atsiliepimų.

Kreipimasis į Katalikų Bažnyčios hierarchiją

Buvo išsiuntinėta 28 laišukai Vakarų Europos, Kanados ir Pietų Amerikos kardinolams ir arkivyskupams, kad ir jie savu

ruožtu keltų balsą prieš žmonių kankinimą pavergtuose kraštuose. Iš eilės jų buvo gauti palankūs atsakymai, ypač iš Vatikano atstovo JAV, Montrelio kardinolo Leger, Anglijos kardinolo ir Anglų katalikų primo kard. Griffin, kuris pareiškė didelės užuojautos pavergtosioms tautos ir patikrino, kad jam tos tautos visuomet yra arti širdies.

Spaudos propoganda
Spaudos, radijo ir įtakingų asmenų informacijai buvo iš-

leistas 17 puslapių specialiai tam reikalui paskirtas biuletenis. Anglų kalba jo išsiuntinėta 1600 egz., prancūzų — 600 ir ispanų 700. Leidžiamas ispanų kalba biuletenis irgi buvo skirtas tiems reikalams.

Į Pietų Amerikos kraštus skiriamas ypatingai didelis dėmesys, kadangi tie kraštai yra griežtai nusistatę prieš komunizmą ir drąsiai kelia balsą prieš Sovietų Sąjungos nepateisinamą ir nusikalstamą darbą. Ispanų kalba leidžiama spaudoje vis daugiau ir daugiau pasirodo mums palankių žinių ir Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga suranda vis daugiau nuosirdžių draugų ir rėmėjų.
(Nukelta į 5 psl.)

DIEVO IR TEVYNES REIKALAIS

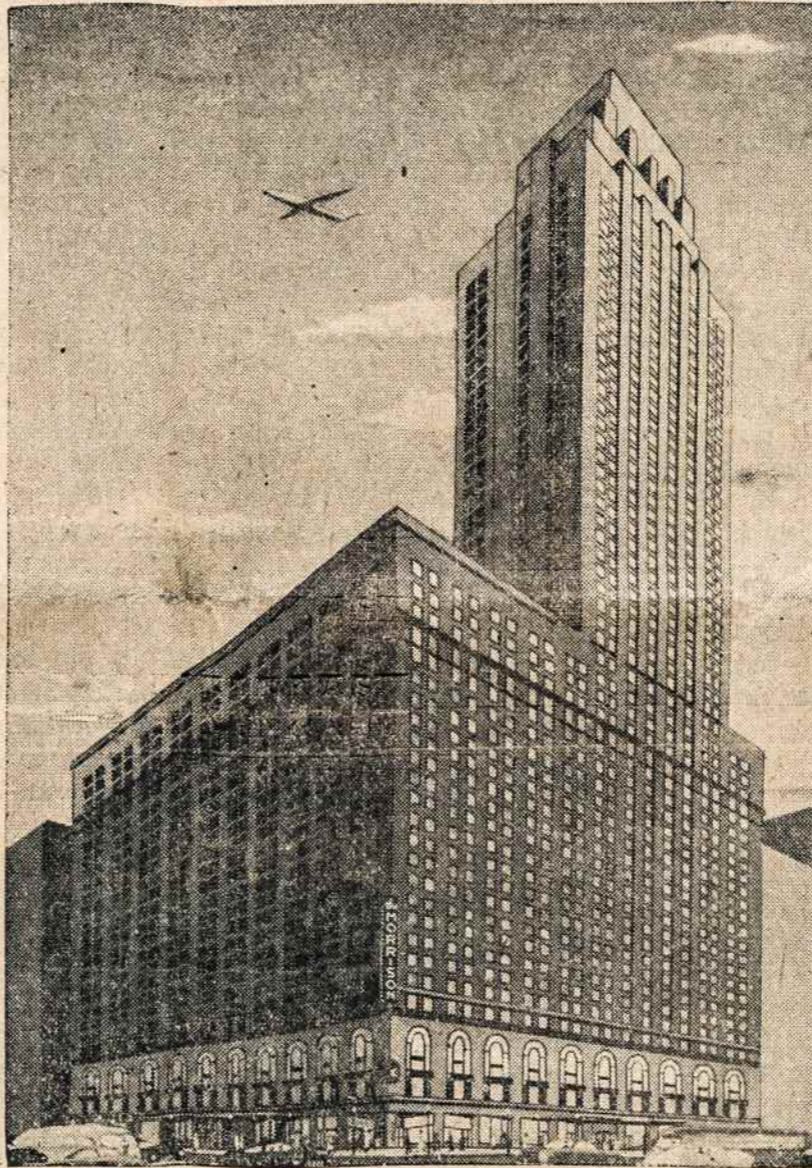
VYSK. V. BRIZGYS

Kur ir kokiose sąlygose laisvame pasaulyje lietuviai begyventų, jie negali savęs lyginti su mūsų tautos kamienu, kenčiančiu Lietuvoje ir Rusijoje. Šiandieninė mūsų laimingųjų padėtis mums uždeda tam tikrų pareigų tautos tėvynės atžilgiu. Mažą dalelę tų pareigų mes atliekame remdami besidarbuojančius Lietuvai išlaisvinti, lietuvių palaikyti, šelpiti vargstančius lietuvius Europoje. Jeigu šioms tikslams mes atiduotume ligi paskutinio cento, tai vistiek mums liktų dar labai daug — laisvė kurti visa, kas telpa tautinėms ir bendrai kultūros sąvokoje, laisvė kovoti ir dirbuotis už Dievą, už tautą ir tėvynę, laisvė darbuotis visos žmonijos labui. Mūsų tautos dabartinės tragedijos akivaizdoje lietuviui katalikui, kartu su kitomis problemomis, turi rūpėti Lietuvoje dabar ir ateityje katalikybės likimas. Nėra ko daug aiškinti, kokia dabar būklė Lietuvoje: vienas 79 metų vyskupas, baigiami išnaikinti kunigai, nėra vienuolynų, katalikiškų organizacijų, mokyklų, spaudos. Net melstis reikia jau slaptomis. Jaunimo ir mažųjų sąžinės ir papročiai visai žalojami. Gresia rimtas pavojus giliai sužaloti mūsų tautos ligsiolinę krikščionišką dvasią, tradicijas, papročius. Šioj baisioj valandoj mūsų pagalba negali jų pasiekti.

Tačiau mes turime būti pasiryžę ir pasiruošę, atėjus laikui, suteikti tokią pagalbą, kokia tik bus reikalinga. Dabar laikas tai suprasti, kad efektyvi pagalba viena diena negalės būti suorganizuota: ji turi būti pakankamai paruošta iš anksto. Mūsų tautos net fiziologinis gajumas, jos stiprybė, jos gyvenimo būdas, visa tautos dvasia daug priklausys nuo to, kaip greitai ir kaip stipriai laisvo pasaulio lietuviai katalikai ateis savo tautai pagalbom. Dabar mes stengiamės paruošti darbininkų, tačiau tik to nepakanka. Mes turime turėti iš anksto paruoštą ir pakankamą medžiaginę pagalbą. Be jos visos ir gražiausias pastangos nebūtų reikiamai efektyvios. Tai suprasdami tremtyje esą Lietuvos kat. vyskupai nutarėmės paskelbti visame laisvame pasaulyje FONDA, tikslu paremti Lietuvoje katalikybės atgaivinimą, atėjus tinkamam laikui. Jis turės atitekti tiems Lietuvos kat. vyskupams, kurie tada Lietuvoje valdys Katalikų Bažnyčią.

Fondo būstinė yra Jungtinės Amerikos Valstybėse. Kitų vyskupų įgaliotam man tenka būti to Fondo tvarkytoju. Reikia tikėtis, kad laisvo pasaulio lietuviai katalikai ir mūsų tautos prieteliai šį reikalą tinkamai įvertins ir parems tiek, kad Lietuvoje ir Rusijoje kenčiantiems lietuviams katalikams mes galėtume kiekvienas drąsiai pranešti, jog tautos kančių metu aš buvau laisvame pasaulyje ne vien save gelbėdamas — buvau savo tautos labui.

Visi persiimkime, kad šis reikalas yra svarbesnis už mūsų visus kasdieninius reikalus. Atsiliepkime garbingai mūsų katalikiškos tautos katalikišką ateitį užtikrinti.

MORRISONO VIESBUTIS Chicagoje, kur lapkričio 26, 27 ir 28 susirenka visuotinis Amerikos lietuvių kongresas.

MOKYTOJAS ABELTINIS

KARLIS SKALBE

4. Ir pagalio savęs, lyg supurvinto pilkaus indo. Jis labai nuliūdo. Pasiziūrėjo į dangų, ir ten nebuvo nė vienos žvaigždės. Padangė buvo juoda juoda. Ir stambiais lašais ėmė lyti lietus. Bet Abeltinis negalėjo suvaldyti savo liūdesio. Jis parpuolė po pušim šalia kelio ir pravirko. Pušis dusliai ošė, kratydama nuo šakų lietaus lašus.

Permirkęs ir liūdnas, Abeltinis jau dienojant parėjo namo. Kampe ant krosnies degė lempa ir cypė virduklis, o Marytė, jo laukdama, sėdėjo ties židiniu visai taip pat, kaip aną pavasario vakarą. Abeltiniui pasirodžius, ji atsislojo ir rankas ištiesusi ėjo jam priešais, tačiau šis, išbales ir rūstus, praėjo pro šalį, netaręs jai nė žodžio, net nepažvelgęs, lyg pro kokį durų ar krosnies kampą.

Toks jis dabar grįždavo beveik kas vakaras. Nenusirengęs jis griuvo, sudėjo rankas po galvą, ir jo tamsios akys statmenai įsiremė į lubas. Marytė ėjo ir padėjo ant kėdės ties lova sausus drabužius ir garuojančią arbatą ant stalo. Bet Abeltinis gulėjo, lyg sušales, nė vieno sąnario nepajudindamas. Marytė, tartum nežinodama ką pradėti, priėjo prie lovos ir tyliai tarė:

— Persivilk savo drabužius ir eik, išgerk arbatos, tada pasidarys šilčiau. Tu jau permirkai ligi kaulų. Dar susirgisi... Bet Abeltinis netarė nė žodžio. Marytei pasidarė baisu nuo jo rūstaus tylėjimo ir ji išėjo virtuvėn, tyliai uždarydama paskui save duris. Ten ji sėdėjo ir verkė, kol išlėbo židinyje ugnis ir virtuvėje ėmė sklisti pilkšvai balta ryto šviesa. Mergaitė juto, kad jos laimė miršta....

Tuoju antrą dieną Abeltinas nuėjo pas Lūzumą.

Šis sėdėjo vienas pats didelėj tuščioj troboj ant pusiau sulūžusios kėdės, nusigrįžęs į langą, ir aistringai grojo smuiku kažką labai liūdnam.

Jis visiškai nepastebėjo jėjusio Abeltinio.

Klausantis Lūzumo grojimo, Abeltinio akys sudrėko. Tai buvo toji pat liūdesio ir nerimo daina, kuri degė jo širdyje.

Abeltinis žengtelėjo į priekį. Lūzumas padėjo į šalį smuiką ir atsuko į jį savo nešukuotą galvą, aukštą kaktą, liūdnomis akimis, šviesiais ūsais. Abeltinis pasakė savo pavardę.

— Aš jau jus pažįstu, esu jus matęs, — tarė Lūzumas ir padavė jam savo ranką su laibais pirštais.

— Prisėskite, tai mano vieningė kėdė, — tarė jis, atsištodamas ir sėsdamas priešais Abeltinį ant stalo.

Abeltinis atsisėdo ir, kentįdamas nejaukią tylą, žiūrėjo į Lūzumą.

Šis buvo apsilvikęs senu, pilku švarku, marškinių krūtinė buvo neužsegta.

Visu veidu liūdesys. Jis tryško net iš visos laiky-

senos. Lūzumas sėdėjo galvą truputį palenkęs ir smuiko stygomis tyliai skambino tą dainos motyvą, kurį ką tik buvo grojęs.

Abeltinis taip pat buvo grotosios dainos įspūdžio paveiktas. Jie sėdėjo tyliai, netardami nė žodžio, pilni vienodu jausmu.

Ir šioje tyloje, lyg bitė karštą vasaros vidudienį, liūdnai dūžė Lūzumo smuikas.

Jie suprato, kad yra vieno medžio atžalos ir pasidarė artimi vienas antram be žodžių.

— Eisisim, — tarė Lūzumas, paėmęs kepurę, ir iš balso skambėjimo Abeltinis tuoj pajuto, kad buvo kreiptasi į jį, kaip į draugą.

Jie išėjo oran ir ilgai vaikščiojo artimos upės pakrantėmis.

Ir viskas, kas buvo susirinkę ju abiejų širdyse, išsiliejo nuoširdžiam pašnekėsy, spindint vasaros saulei.

Pavakary abu mokytojai sėdėjo smulkė užpakalinėme kambaryuke prie butelių apstatyto stalo.

Jų skruostai buvo užkaite, o akys degė.

— Koks čia gyvenimas tokioj duobėj, — karštai kalbė-

jo Lūzumas. — Ar žmogus gali gyventi tokioj kemsynėj. Žmogui reikia grožio, gyvybės, jam reikia viso pasaulio, trauk jį velniai!

— Aš gerai žinau, ko tau reiktų! Tau reiktų pakeliauti. O tada tau reiktų kopti į penktą aukštą, arčiau į dangų ir mokytis, kolei apsaigtų galva, dainuoti, ginčytis su draugais ir aukotis dėl kitų. Tada tavo gyvenimas būtų platus!

Bet čia... Ar gi čia gyvenimas? Kur čia galima gyventi? Tik smulkėj ir daugiau niekur. Gerai, kad šioj kemsynėj dar yra smulkė!

Man reikia jaudinimosi. Be jo aš negaliu gyventi. Man darosi bloga nuo to šlykštaus, suvytyto nuobodulio, nuo visų tų smulkių niekingų darbėlių, kapeikų skaitymo, nuo tų visų velnio pleisterių!

Kas gali man duoti tą smagumą? Degtinė. Aš einu smulkėn ir geriu. Argi aš turiu eiti pas Kapuostą ir klausytis kaip jis man siūlo mieltų, cukraus, batų tepalo? Ne, aš geriau geriu. Degtinė yra tikta vaistai. Nors ji būtų ir nuodai. Trauk ją velniai! Verčiau aš mirsiu rytoj pat! Aš neturiu jokio noro srėbti tokią trąšią

ir skystą putrą. He, he, he! Dviem kibiram vandens dvi saujos žirnių. Pats biasas tegu laka tokią buižą!

Lūzumas paėmė pilną degtinę stiklą ir nugėrė jį ligi pušės.

— Gerk, — ragino jis, pastumdams Abeltiniui stiklą. — Gerk, greitesnėm kojom bėgs gyvenimas!

Ir kol Abeltinis tuštino likusią stiklinę dalį, Lūzumas parėmė ranka galvą. Taip jis sėdėjo ilgoką laiką. Plika vasisiška plačiabrylė buvo nustumta ant pakaušio, plaukai susitaršę. Aukštą kaktą vagojo smulkios raukšlėlės, o mažos, neringos akys degė iš po surauktų antakių. Usai kietu puslankiu juosė lūpas. Atrodė, kad jis šį vakarą tegėrė tik ugnį ir tulžį.

— O gal man reikia dirbti? Sakyk, ar aš galiu dirbti? Ar aš galiu dirbti kaip žmogus. Žinoma, aš galiu dirbti, kaip tas dvėsėlėnos vanagas, kuris lekioja rankiodamas nudvėsusias varnas ir peles. Bet ar aš galiu dirbti, kaip žmogus? Sakyk, tu man, — šaukė jis, trenkdamas kumštimi stalą. — Antis tvenkiny taip pat dirba "naudingą darbą," savo taukus augina, galvą įbedus purvan, o

uodegą iškėlus viršun. Bet aš nenoriu krauti taukų iš purvo, kaip jie!

Kadaise aš taip pat norėjau dirbti, kaip žmogus. Aš norėjau, na atiduoti viską tiems, kurie kenčia, bet dabar aš nebeneriu daugiau dirbti, aš nebeneriu nieko daryti! Šioje duobėje yra smulkė, aš lankysiu ją ir gersiu. Galas!...

O gal tu manai ką nors nuveikti! — klausė Lūzumas, pakeldamas galvą. — O aš tau sakau, kad tu nepadarysi nieko!

Tu nori dirbti jiems! He! Aš dar neradau jų tarpe nė vieno žmogaus, kuris savęs neparduotų už mėšos gabalą. Tu dirbsi dėl jų, bet kuris nors ims ir parduos tave už keturiadešimt kapeikų. Jie neturi nieko šventesnio už varinę kapeiką!

Lašas po lašo tu išpils jiems savo širdies kraują, bet jie tau išpils gerklę ir atiduos šunims.

Neverta nieko veikti. Gyvenimas yra duobė. Ir tegu ji būva. Trauk ją velniai!

Abeltinis klausosi Lūzumo žodžių ir jo širdin pamažu skverbiasi apatija, pesimizmas, netikėjimas.

(Nukelta į 4 psl.)

KRAZIŲ SKERDYNĖS (1)

Rusai uždaro viėnuolynus

Prieš 60 metų lapkričio 21 ir 22 dienomis įvyko garšioji Kražių drama. Rusų noram uždaryti Kražių viėnuolyno bažnyčią pasipriešino žemaičiai ir nuogom rankom prieš ginkluotus kazokus gynė savo teises.

Truputis istorijos

Kražių miestas — tai senovės Zemaitijos širdis. Jų vardas minimas jau karaliaus Mindaugo laikais. Senovėje ten gyveno ir Lietuvos kunigaikščiai. Daug kartų priešai siaubė juos, bet jie išsilaikė. Lietuviams priėmus krikščionybę, 1421 m. Kražiams buvo suteiktos parapijos teisės. Taip pat jie paverčiami ir tvirtove. Pilies griūvėsių dar rasime ir šandie. Ant jos pamatų 1608 m. įsikūrė jėzuitai ir pasistatė kolegiją, kurią lankė nemaža žemaičių.

1641 m. iš Vilniaus atsikėlė seselės benediktinės. Anuo metu jos Kražiuose ir visoje Zemaitijoje turėjo gražią savo misiją. 1762 m. seselėms buvo pastatyta mūrinė bažnyčia ir viėnuolynas. Taip beveik per tuos du šimtmečius viėnuolės savo griežtu regulos gyvenimu, malda, pasnikais bei namų darbu žemaičiams paliko gražiausią pavyzdį. Jų bažnyčioje beveik visos maldos, pamokslai buvo sakomi lietuviškai, todėl gyventojams labai patiko, ir jie gausiai lankydavosi.

Krislas akyse

Kaip šandie komunistam, taip anuomet caro valdžiai Kat. Bažnyčia ir viėnuolynai buvo lyg kokia rakštis ar krislas akyse. Iš viėnuolyno sklido krikščionybė ir lietuviybė. Rusinimo ir pravoslavavimo banga Lietuvoje prasidėjo po 1831 m. sukilimo. Ji iš metų į metus vis didėjo. Bažnyčiose draudė pamokslus sakyti, pakelėse kryžius statyti, bandė, pamaldose įvesti rusų kalbą, galų gale uždraudė ir spaudą. Šie persekiojimai tęsėsi iki 1904 m.

Pirmaisia rusai ir puolė viėnuolynus ir bažnyčias, kurios buvo tikros tvirtovės prieš rusinimą.

Po 1863 m. sukilimo Lietuvoje caras sumanė panaikinti visus viėnuolynus Lietuvoje. Valdžia išleido įsakymą, kad į viėnuolyną negalima priimti naujų narių. Pirmiausia palietė Tytuvėnų pranciškonų viėnuolyną, kur Valančiaus laikais buvo smarkiai pasipriešinta prieš rusų valdžią.

1886 m. rusai prievarta nuėmė Kęstaičių (prie Telšiu) kunigų altarijos namus ir

Abeltinis...

(Atkelta iš 3 psl.)

Beveik kas vakaras jis sėdi su Lūzumu smulkėj. Kartais jie barasi, kartais apsikabinę, galvas suglaudę, drauge verčia.

Abeltinis jau žino, kad jis nieko nenuveiks, niekur nenueis. Net jeigu jis ir turėtų tvirtesnį būdą, — pareiga Marytės atžvilgiu ji riša prie vietos. Jis ves ir išnyks migloje taip pat, kaip visi kiti.

Bet laiminigausias žmogus yra Kapuostas. Kaip jis, taip ir jo gerbiamoji ponja, kasmet darosi raudonesni ir apvalesni. Kasmet Dievas jiems padovanoja rubuilių vaiką. Cukrų ir miltus jie veža iš Rygos vis didesniais kiekiais, nes kas kart atsiranda vis daugiau pirkėjų. Galima drąsiai tikėti, kad netrukus jis įstiegs krautuve, kur bus galima gauti druskos, silkių ir žibalo.

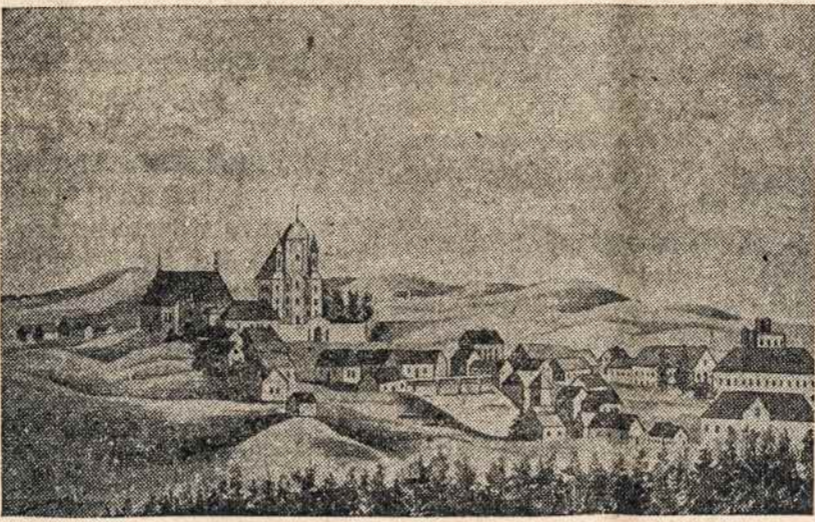
(Pabaiga)

Benvenutas Ramanauskas

nės, kurių garsas pasiekė ir pasaulį.

Kovos balsai

1893 m. pavasarį, nakties metu netikėtai į viėnuolyną įsiveržė žandarai, perskaitė caro įsakymą, kad tuč tuojau visos viėnuolės būtų pasiruošu-

KRAŽIAI 1893 METAIS

LIET. RAŠYTOJŲ KLUBAS SURENGĖ L. E. IŠKILMES

RENGEJŲ PADEKA

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas lapkričio 8 d. surengė iškilmes Lietuvių Enciklopedijos I-jo tomo pasirodymui atžymėti.

Iškilnių rengėjai susilaukė talkos ir įvairios paramos, susilaukė didelio pluošto sveikinimų, skirtų Lietuvių Enciklopedijai. Tebūna leista didžiai gerbiamesiems sveikintojams ir mieliesiems bičiuliams per lietuviškąją spaudą už malonius bei skatinančius sveikinimus, už suteiktą paramą viešai padėkoti.

Iškilmingame akte išsamią akademinio pobūdžio kalbą pasakė garbingasis prel. P. Juras, jautrų patriotinį žodį tarė SLA pirm. adv. C. J. Kalinauskas, JAV lietuvių kultūrinės pastangos ir nuopelnus išskėlė L. E. vyr. redaktorius prof. Vac. Biržiška.

Lietuvos vardu L. E. pasirodymą sveikino konsulas adv. A. O. Šalna, Lietuvos Laisvės Komiteto narys J. Audėnas išskėlė mintį, kad Lietuvių Enciklopedija — visų pažiūrų lietuvių viėningo kūrybinio ir mokslinio darbo vainikas. J. J. Bačiūnas iš Sodus, Mich., prisiminė Olsausko pastangas išleisti Liet. Žinyną, kurio aplinkoj ir jis pats tada dirbo. Asmeniškai iškilmėse dalyvaujdamas, Elizabetho lietuvių sveikinimus pareiškė L. E. muzikos sk. redaktorius prof. J. Zilevičius. Lygiai taip pat šventėn įsijungė Lietuvos miškininkai, kai į L. E. gimtadienį atvyko L. E. miškininkystės sk. red. prof. J. Rautkys iš Worcester, Mass. Bostono liet. teisininkų vardu kalbėdamas dr. V. Čepas išskėlė visuomenės dėmesio vertą sumanymą, kad JAV ir kitų kraštų laisvieji lietuviškai sudarytų L. E. geležinį fondą, į kurį būtų sudėta nors vienas tūkstantis (1000) L. E. egzempliorių būsimai laisvai Lietuvos valstybei. Akademinės jaunuomenės vardu šiltu žodžiu L. E. pasveikino Lietuvių Studentų Sąjungos JAV pirm. Vyt. Kavolis. L. E. redaktoriai Ant. Bendorius ir Dr. J. Girnius, jau pobūvyje, kvietė lietuvių visuomenę visom išgalėm L. E. remti, redakcijos vardu tardami, jog bus dirbama visų atsidėjimu ir uolumu, kad L. E. būtų suredaguota numatytu laiku. Leidėjas J. Kapočius tarė, kad Rašytojų Klubo surengtos iškilmės jam įkvėpė naujos energijos ir ryžto užsimotą darbą tęsti.

Koncertinę ir literatūrinę L. E. gimtadienio programą pakilioj nuotalkoj su pasisekimu atliko Lietuvos Operos solistė E. Kardelienė, šv. Petro para-

sios vykti į Kauno seselių benediktinių viėnuolyną. Seselės griežtai pasipriešino, nes jų tarpe esą ligonių ir senūčių. Bet žandarai nieko nežūrėjo: prievarta susodino vežiman ir išgabeno.

Viėnuolynė pasiliko tik kapelionas, kuris bažnyčioje laikydavo mišias ir teikdavo sakramentus apylinkės žmonėms. Žinoma, valdžiai tai nepatiko. Jie norėjo tuoj uždaryti viėnuolyno bažnyčią. (b. d.)

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS KRIKŠTYNOS BOSTONE

Lietuvių Enciklopedijos pirmo tomo krikštynos, surengtos lapkričio 8 So. Bostone, praėjo iškilmingai. Svečių buvo palyginti daug. Prezidiumą sudarė prel. Juras, prof. Vac. Biržiška, Lietuvos Laisvės Komiteto narys J. Audėnas, p. Bačiūnskis, L. E. leidėjas J. Kapočius. Iškilmėms vadovavo L. E. sekretorius poetas St. Santvaras.

Kalbėtojų ir sveikintojų buvo daug (jie paminėti dedamoje padėkoje. Red.). Prel. Pr. Juras prisiminė enciklopedijos kilmę ir istoriją, o prof. Vac. Biržiška palygino L. E. su pirmąja JAV išleista knyga (prieš 78 metus): "Tlumocitojas angelskai lietuviškai." Skirtumas, žinoma, didelis ir kalbos, ir apimties, ir spaudos darbo! Dr. V. Čepas pažymėjo, kad lietuvių tauta turi du paminklus, kurių kiti neturi: "Vargo mokyklą" ir "Knygnešį". Dabar ji antru kartu stato paminklą, kurį visos kultūringos tautos jau seniai turi. Tam paminklui parvežti į Lietuvą Teisininkų Draugija pasiryžo sutelkti pinigų 1000 eg-

zempliorių ir juos pargabenti į Lietuvą.

Mening dalį atliko komp. J. Kačinsko vadovaujamas šv. Petro parapijos choras, poetai J. Aistis su Br. Brazdžioniu, A. Gustaitis ir iš Kanados atvykus operos solistė E. Kardelienė. J. Aistis deklamavo: niekas netikėjo ir netikės, kad Nemunas iš vakarų į rytus tekės", atseit, L. E. tūkstančiais egzempliorių Lietuvą užtvindins. Bet pradžia jau yra: St. Lušio šeima užsisakė 2 egz., broliai Vembrė — 6. Kun. St. Vembrė (Padangių Aras), jau septintą savaitę sergąs, pasakė: "jei šiauliuose L. E. ir nebeskaitysiu, tegu kiti ten ją skaitys". Jis užsakė L. E. savo krikšto dukterei B. Šileikaitei, o kun. M. Vembrė — Vasario 16 gimnazijai.

Kaip atrodo naujakrikštė? Ji rausvuose rūbeliuose, turi 9,5 ilgio, 6,5 colio pločio, 524 puslapių, po 64 dvigubas eilutes, daug paveikslų.

AIDŲ LAPKRIČIO MĖN. NUMERIS

paminklas, būtų didingas ir baigtas.

L. E. geležinio fondo mintį turėjo ne tik Bostono liet. teisininkai, bet ir pats Rašytojų Klubas. Iškilnių metu į tą fondą per Rašytojų Klubą valdybą paaukojo aštuonis šimtus (800) dolerių vienas Bostono lietuvis, garbingas žmogus ir kilnus patriotas, atsikasęs net savo pavardę viešai skelbti. Tokiu būdu L. E. geležinio fondo, skiriamo Lietuvai, pradžia jau sudaryta. Kaip matom, ją sudarė Nežinomas lietuvis.

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas visiems išvardintiems asmenims, visoms organizacijoms ir įstaigoms, kuo nors mums padėjusioms ir sveikinimus atsiuntusioms, taria nuoširdžiausią dėkui ir prašo lietuvių spaudą tą padėką savo puslapiuose paskelbti. Dėkui, dar kartą visiems nuoširdžiausias dėkui.

Ką tik atspausdintas "Aidų" lapkričio mėnesio numeris patraukia skaitytojo dėmesį savo gražia išore ir svari turiniu.

Įžanginiame straipsnyje P. Maldeikis įdomiai gvildo dviejų kultūrų — europietiškos ir amerikoniškos — santykius, kurių poveikyje pasijuto paskutinės emigracijos lietuviai. L. Dambra judina žemės reformos klausimą išlaisvintoje Lietuvoje, kuris, komunistams išdraskius mūsų krašto ūkį, yra vienas iš svarbiausių. Zenonas Ivinskis baigia savo vertingą studiją, atremtą Vatikano archyvų dar niekur nepaskelbtą istorine medžiaga apie lietuvių kalbos vartojimą XVI - XVII amžiuje. Literatūrinėje dalyje paminimas poetas Mykolas Vaitkus, šventės šiemet savo amžiaus 70 metų sukaktį. Ta proga spausdinamas jo eilėraščių pluoštas. Poezijos visą puslapį duoda ir jaunosios kartos

Kiek užsisakė? L. E. Priede sužymėta 2927 pavardės. Pirmą vietą užima Kanada su 632, Chicaga — 509, N. Y. — 326, Mass. — 242, Australija — 237, N. Jersey — 117.

Kas užsisakė? Gal daugiausia kunigai. Italijoje iš 11 užsisakusių yra 9 kunigai, vienas vyskupas ir šv. Kazimiero Kolegija, o kur gi kiti, ypač dieji veiksniai?

Iš daugelio "Drauge" pasiskelbusių med. daktarų vieną kitą terandame, nors daktarai uždirba geriau už kitus. Gal iš viso Chicaga per mažai užsisakė su 13 parapijų ir 12.000 naujai atvykusių lietuvių. Ji užleido pirmą vietą Kanadai.

Taipgi pasigendu daugelio vadų pavardžių. Tikėkimės, kad antrojo tomo "Priedas" išlygins mano apskaičiavimus. Linkiu paskubėti, nes jei per vienerius metus 5 užsisakiusieji mirė, tai kiek išmirė per 10-15 metų? Mikas

poetas Balys Rukša. Antanas Tulyš spausdina novelę iš Amerikos lietuvių gyvenimo, pavadintą "Varnos ant garado."

Šio numerio apžvalginis skyrius užima 15 puslapių pačiais smulkiaisiais rašmenimis teksto. Čia randama A. Vaičiulaitis straipsnis apie amerikiečių literatūrą. A. Musteikis ir Marija Gimbutienė dar sykį pasisako dėl senosios lietuvių religijos. Recenzuojami naujai mokslo ir literatūros veikalai. Kun. K. Mažutis, visuomeniniame skyriuje paličia varpininkų ideologiją. Po to eina pastabos aktualiaisiais dienos klausimais ir svarbesniosios mėnesio žinios.

Numeris iliustruotas A. Vitkauskaitės, A. Krivicko, Juozo Bakio, A. Galdiko, A. Mončio, Jono Muloko, Jono Subačiaus, J. Kulpačiaus darbais.

AIDAI

• AIDAI — mokslo, literatūros, meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis iliustruotas žurnalas.

• AIDAI sau tikslu pasirinko: kelti krikščionišką kultūrą kovoje su komunizmo grėsme, gelbėti lietuviybę smarkaus nutautėjimo audrose, judinti kūrybingąsias lietuvių pajėgas į darbą, kultūros ryšiais jungti lietuviškąją inteligentią.

• AIDŲ per metus išeina 10 numerių, kiekvienas 48 puslapių. Jie prilygsta gražiai lietuviškai knygai.

• AIDAI metams kaštuoja tik 6 dol.

• AIDUS redaguoja A. Vaičiulaitis. Redakcijos nariai: T. L. Andriekus, J. Girnius, A. Nyka-Nyliūnas.

Naujas numeris

Lapkričio numeryje rašo: P. Maldeikis, Mykolas Vaitkus, Antanas Tulyš, Venancijus Alisas, L. Dambra, Balys Rukša, Zenonas Ivinskis, A. Vaičiulaitis, Pr. Gaidamavičius, Aug. Raginis, Dr. Vl. Viliamas, V. Vaitiekūnas, Antanas Musteikis, Marija Gimbutienė, Kun. Kazys Mažutis, M. Gendrutis ir kiti.

Numeris iliustruotas lietuvių dailininkų kūrinių paveikslais. Čia matome naujausio Aido viršelio iliustraciją — A. Vitkauskaitės-Merker — Trijulė.

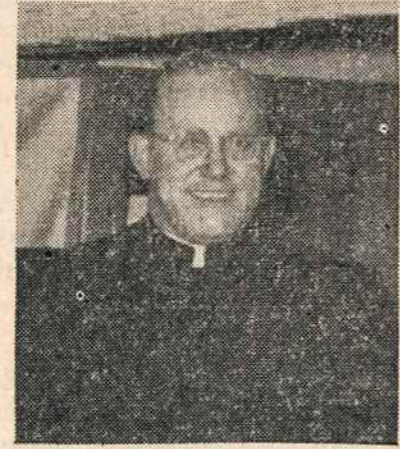
Redakcijos: Antanas Vaičiulaitis, 85-64 144 St. Jamaica 35, N. Y.

Administracijos: 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Šv. Onos parapijos sukaktis

Vėliausiai iš New Jersey lietuvių parapijų yra įsisteigusi šv. Onos parapija, Jersey City, N. J. Mylėdami Dievą ir savo tikėjimą, Jersiečiai norėjo savo dvasinius reikalus patenkinti. Pas kitataučius jų širdis netrukdavo. Tenai jiems viskas buvo svetima, kalba nesuprantama. Ieškojo savo lietuviškų parapijų, kurių tolimesnėje apylinkėje buvo Brooklyne, Elizabethe, Newark, New York, Bayonne. Anais laikais nebuvo toks patogus susisiekimasis, tad sunkiau buvo pasiekti tas bažnyčias. Bet lietuviai Jersiečiai stengdavosi vieną ar kitą bažnyčią pasiekti ir savo dvasinius reikalus atlikti.

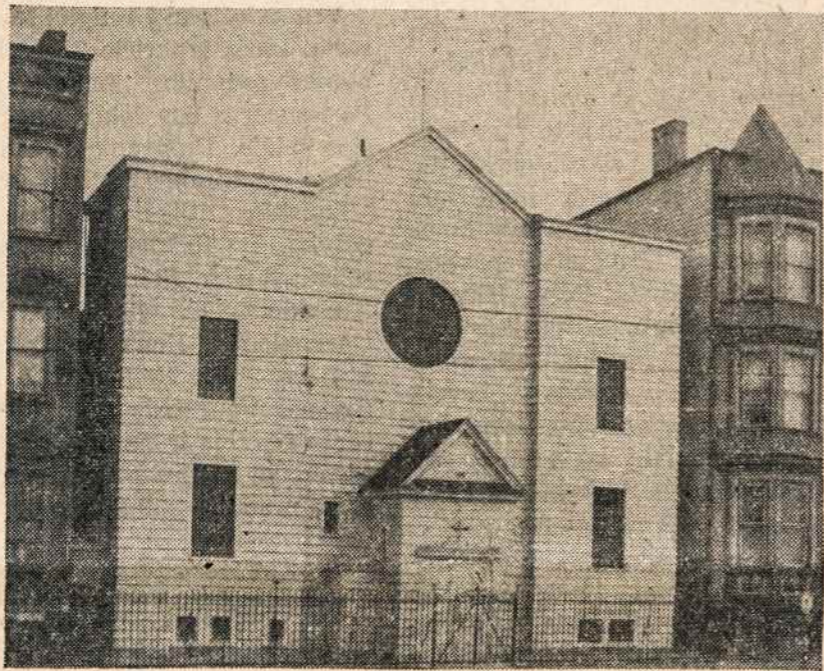
KUN. J. SERNAS, Šv. Onos lietuvių par. klebonas New Jersey City, N. J.

Paskui jie pradėjo galvoti įsteigti savo parapiją. Šaukė susirinkimus. Parapijai parinktas šv. Onos vardas. Dar labiau naujos parapijos steigimo reikalas pagyvėjo, kai 1908 m. atsilankė iš Elizabethe kun. B. Zindzius. Po to dar su didesne energija dirbo žmonės naujos parapijos fondui padidinti ir pradėjo rinkti parašus sutinkančių parapiją išlaikyti. Prie Jersey City parapijos prisidėjo ir Hoboken, Union City, North Bergen, West New York ir Cliffside lietuviai.

Vyskupas matydamas, kad Jersey City lietuviai galės parapiją išlaikyti ir suprastamas būtina jos reikala, tuoj rūpinosi šv. Onos parapiją inkorporuoti valstybėje. Tai atlikta 1910 m. balandžio 4 d. Neturėdamas dar naujai parapijai kunigo, vyskupas pavedė kun. M. Sedvydžiui, Bayonnės klebonui, laikinai aprūpinti Jersey City lietuvių dvasinius reikalus. Sunku buvo kun. M.

liau pas vokiečius šv. Bonifacio salėje, kur išbūta, iki galutinai parapija susiorganizavo.

1912 m. pabaigoje atvyko kun. J. Raštutis. Jam vyskupas J. O'Connor pavedė galutinai suorganizuoti parapiją. Pradžioje dar pamaldos buvo laikomos vokiečių šv. Bonifacio salėje, bet paskui buvo nupirkta kino teatro salė prie Grand

ŠV. ONOS BAZNYČIA New Jersey City, N. J.

• Prašo paramos. Geesthachte, Vokietijoje, 50 proc. visų lietuvių kapus tvarko ir prižiūri mirusiųjų giminės įsipareigoję asmenys, palikę Vokietijoje. Kitiems kapams prižiūrėti Apylinkės Valdyba paskyrė savo asmenį ir juos prižiūri pagal išgales. Būtu gražu, kad tie, kurių giminės ar artimieji palaidoti šiuose Geesthachte (Spakenbergo) kapuose, prisistytų materialinę paramą ir palengvintų kapinių prižiūrėjimą. Rašyti Apylinkės Valdybos pirmininkui šiuo adresu: J. Drungilas, (24a) Geesthacht - Elbe, Drosselgasse 28, Germany. Gavus pašalpa, ji bus Valdybos tiems asmenims pakviutuota ir prašomas kapas tvarkomas pagal pageidavimą. Ypač prašomi buvę Spakenbergo stovyklos gyventojai, kad jie nepamirštų artimųjų, palaidotų šiose kapinėse.

KNYGA KIEKVIENAI ŠEIMAI

Kun. Dr. Jono Gutausko

Vaiko Dievas ir religija

Religinis vaiko auklėjimas ryšium su jo dvasine raida

I dalis: vaiko kelias į pasaulį — dvasinis ir fizinis vystymasis;

II dalis: vaiko kelias į religiją — religinis brendimas;

III dalis: religinis vaiko auklėjimas šeimoje ir mokykloje;

IV dalis: ypatingieji religinio auklėjimo uždaviniai.

Knyga tėvams, mokytojams ir tiems, kurie domisi vaiko psichologija.

328 ir VIII psl. Kaina \$3.

Užsakymus ir pinigų siųsti:

Spaudos B-vė "Ziburiai", 941 Dundas St. West, Toronto, Ont., Canada

Waterburio ateitininkų šventė

Lapkričio mėn. 17 dieną, sekmadienį, Waterburio ateitininkai pakilioje nuotaikoje susirinko penkerių metų veiklai paminėti. Diena pradėta naujos vėliavos šventinimu, pamaldomis ir bendra šv. Komunija, po to įvyko iškilmingas posėdis. Iškilme atidarė ateitininkų pirmininkas dr. V. Šmulskštys, trumpai atpasakodamas įkūrimo istoriją, pirmąsias kliūtis, dėkodamas klebonui Valantiejiui už nuosirdžią pagalbą, džiaugdamasis per tuos kelis metus nuveiktas darbas ir jaunųjų moksleivių entuziazmu. Po to kalbėjo vėliavos krikšto tėvai p. Skrupskelienė ir p. Brazdauskas. Visų dėmesio centru buvo ketu-

St. ir Manning Ave. Čia dabar ir yra šv. Onos parapijos bažnyčia.

Namas buvo apleistas, bet jį kiek aplopius ir pastaciūs altorių buvusioje scenoje, 1913 m. lapkričio mėn. lietuviai persikraustė į savąją bažnyčią. Tais pačiais metais pradėti visi parapijos užrašai vesti, ir šv. Onos parapija nuo tų metų laikoma įkurta. Reikia dar pridurti, kad Jersey City parapijos chorą įsteigė stud. J. Simonaitis, buvęs vėliau Elizabethe klebonas.

Kun. Rastučiu išvykus iš Jersey City, jo vieton vyskupas paskyrė kun. E. Budrevičių. Bet jis ėjo drauge ir Bayonnės lietuvių parapijos klebono pareigas ir tenai gyveno. Į Jersey City atvažiuodavo tik sekmadieniais išpažinčių klausyti ir mišų atlaikyti.

1918 metais iš Cambridge, Mass., buvo atvykęs kun. J. Krasnickas, kuris išbuvo iki 1926 m. Išvykus kun. J. Krasnickui į Lietuvą, jo vieton buvo atkeltas kun. L. Voicekauskas. Jis čia išbuvo tik 3 mėnesius. Paskui klebonavo iki 1936 m. kun. P. Vanagas, kuris 1930 m. įkūrė Jersey

rių jaunų narių priesaika vėliavai ir pakėlimas į tikruosius ateitininkus. Tai prieauglis, kuris naujomis jėgomis užpildys pasitraukiančiųjų paliekamas spragas. Hartfordo ateitininkų vardu turiningą kalbą pasakė mokyt. Šerkšnas. Sveikino taip pat kleb. kun. Valantiejus ir muzikas Aleksis, prisimindami tuos laikus, kai nuo rusų žandarų duris saugant buvo kuriama Ateitininkų Sąjunga. Didžiulį įspūdį paliko svečio iš Putnam kun. Ylos uždegas ir tvirtas žodis: drąsos ir katalikiškų lietuviškų tradicijų! Mes neturime pasigėsti šitose svetimybėse jūroje, — su Dievo pagalba nieko nėra negalimo! K. M.

PRIEŠ PRIVERSTINĮ DARBĄ...

Atkelta iš 3 psl.

Atsisaukimas į pasaulio darbininkiją.

Artimame ryšy su minima Sąjunga veikianti Vidurio Europos Profesinių Sąjungų Unija, kurioje lietuvius atstovauja Darbo Federacija, išleido du savo biuletenius, skirtus priverčiamajam darbo stovyklų aprašymui ir laiškais kreipėsi per Krikščionių Darbininkų Internacionalą ir paskirų kraštų sąjungas — prašė krikščioniškosios darbininkijos paramos ir pritarimo. Ir iš jų sulaukta pavergtomis tautoms gilaus pritarimo ir susirūpinimo.

Kreipėsi į popiežių

Iš olandų katalikų liaudies partijos gauta atsakymas, kad

tie klausimai buvo svarstyti partijos kongrese, įvykusiame lapkr. 7-8 dienomis Utrechte ir jame buvo priimta tuo reikalu rezoliucija, pasiūsta telegramos Jo Šventenybei Popiežiui Pijui XII, Jungtinių Tautų dartinės sesijos pirmininkui ir Lenkijos ambasadoriui Hagoje.

Kartu pranešama, kad tie klausimai buvo žodžiu ir raštu iškelti Olandijos parlamento II-se Rūmuose. Pačios visuomenės daug reiškia protestų ir pavergtų tautų likimas plačiai keliamas spaudoje. Kartu pabrėžiama, kad nėra jokios abejonės, jog Olandijos delegacija prie Jungtinių Tautų bus tųjį pusėje, kurie smerks tautų žudymo metodus, dabar bolševikų plačiai naudojama priverstinio darbo stovyklose ir kitur.

City vyčių 124 kuopą. Ji pasižymi ir dabar savo veiklumu ir palankumu parapijai.

Išvažiuavus kun. P. Vanagui į Lietuvą 1936 m., jo vietą pradžioje užėmė neperseniai miręs kun. S. Stonis, o nuo 1939 m. klebonu buvo kun. M. Kemėžis. Energingas naujas klebonas tuojau ėmėsi darbo. Greit jersiečiai pamatė, kad vyskupas davė jiems gerą ir kuklų kleboną, kuris rūpinasi parapijos dvasiniais reikalais ir tolimesniu parapijos gerinimu. Jis įvedė nuolatinę novena prie šv. Onos. Kun. M. Kemėžis klebonavo tik iki 1941 m. liepos 1 d. Tada jis buvo nukeltas klebonu į Bayonne, o jo vieton vyskupas paskyrė naują kleboną kun. Joną Šerną, dabartinį kleboną.

Sveikiname šv. Onos parapiją, kleboną kun. J. Šerną ir visus parapijiečius 40 metų sukaktuvių progą.

BALFAS PRAŠO SUAKTYVINTI DRABUŽIŲ RINKLIAVĄ

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas yra apskaičiavęs, kad tremtinių apreiškimui kasmet reikia išsiųsti į Europą nemažiau šimto tūkstančių svarų įvairių rūbų. Tai nėra didelis kiekis, nes kiekvienam tremtiniui išėina po 10 svarų iš visos siuntos. Be to, patys daiktai nėra visai nauji ir tuo būdu greičiau nusidėvi ir tenka juos dažniau keisti.

Tremtinius drabužiais aprūpina tik Balfas. Iš kitur jie jų negauna. Juos, kaip žinome, daugiausiai suaukoja Amerikos lietuviai. Todėl Balfas Centro Valdyba dabar vėl kreipiasi į visus geros valios ir gailestingos širdies lietuvius, prašydama aukoti tremtiniams rūbais ir avalynę. Prašome visus Balfos skyrius praveisti rūbų rinkimo vaju. Į talką, kaip visados, kviečiame parapijas ir organizacijas, nes be jų paramos vaju darbas ne tik nebus sėkmingas, bet ir neįmanomas.

Šį rūbų vaju prašome praveisti kiek galima didesniu mastu. Kiekvieną aukotoją prašome aukoti kiek galima

MACKE E. ARNETTE iš Lake View, S. C., kartu su kitais 13 Klux-Klan nariais laukia teismo už žmonių grobimą ir kankinimą.

daugiau. Praėjusiose rinkliavose kasmet pasisekdavo savo tarpe surinkti iki 70,000 svarų rūbų, gi skirtumą, Balfos pirmininkui paprašius, NCWC katalikų labdaros organizacija — duodavo iš tų rūbų, kuriuos ji surinkdavo bažnyčiose Padėkos dieną (Thanksgiving Day). Tačiau ši organizacija pranešė Balfos pirmininkui, kad šiais metais iš surinktų rūbų Padėkos dienos proga parapijas lietuviams tremtiniams negalės nei kiek skirti, nes šiuo metu į juos kreipiasi milijonai naujų pabėgėlių ir karo aukų iš Rytų Vokietijos, Korėjos ir Tolimųjų Rytų.

Taigi visi tos organizacijos rūbų išteklių bus pasiūsti naujai atsiradusiems vargšams.

Tuo būdu šiais metais mums tenka daugiau surinkti, kad galėtumėm pasiūsti tą rūbų kiekį, kuris tremtiniams yra būtinais reikalingas. Visa tai verčia mus šmetinį rūbų vaju suaktyvinti.

Kaip jau esame minėję spaudoje, pageidaujami yra įvairūs aprangos daiktai: įvairūs drabužiai, lovoms antklo-

dės, pagalvės, paklodės, rankšluosčiai ir t.t. Štai dabar gautuose iš Vokietijos padėkos laiškuose kaip tik prašo tų daiktų ir net užsimena apie nosines. Todėl rinkliavos vykdytojas prašome atkreipti aukotojų dėmesį ir į tos rūšies daiktus.

Suaukotus daiktus tuojau malonėkite persiūsti Balfos Centru, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., savo lėšomis, nes siunčiant neapmokėta siuntą, Balfui sudaroma didelė išlaidos, gi, kaip žinot, Centro lėšos yra labai ribotos.

Tikimės, kad šis mūsų kreipimasis bus išgirštas ir visi prisidėsime auka ir darbu prie mūsų tremtinių būklės pagerinimo.

Balfos Centro Valdyba

PATERSON, N. J.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai remti būrelis pirmuosius veiklos metus užbaigė labai sėkmingai. Tai nuopelnas būrelio vadovo Prano Vilimo, kuris savo ypatingu pasišventimu suteikė net 31 rėmėjų ir surinko net 369 dol., vietoj reikalingų tik 240. Iš susidariusios atsargos rėmėjų susirinkimas nutarė paaukoti 50 dol. tos gimnazijos namams pirkti ir 10 dol. vargo mokykloms. Be to, Pr. Vilimas atskirai surinko aukų 26 dol. 26 ct. vasarą Vokietijoje stovyklavusiems vaikams. Gaila tik, kad jis po sėkmingos metų veiklos iš būrelio vadovo pareigų pasitraukė. Tačiau, reikia tikėtis, kad ir jo įpėdinis Marcelinas Senulis veiks su nemažesniu ryžtingumu ir pasisekimu.

— Šeštadieninės mokyklos vaikų tėvai išsirinko naują komitetą: Stasj Miknių, Mariją Šaulienę, ir Ananą Rugį, kurių pirmieji du sėkmingai darbavosi ir praėjusių metų komitete. Mo'ryklai vadovauja mokyt. V. Čiziūnas.

Žvalgas

Jurg. Ežer.

NEWARK, N. J.

Newarko lietuvių parapijos priešadventinis blynų balius ir šokių vakaras bus lapkričio (November) mėn. 22 d. 5 val. vak. parapijos salėje. Prašome visų sunešti bazono knygučių šakneles, nes bus leidžiami laimėjimai. Gros puiki muzika. Kviečiame visus parapijiečius, kaimynus ir draugus, pasivaistinti gardžiais lietuviškais bulviniais blynais ir dalyvauti laimėjimuose.

Prel. I. Kelmelis

• Anglijoje išrinkta nauja DBLS centro valdyba, į kurią įeina kun. A. Kazlauskas, J. Vilčinskis, L. Trilupaitis ir S. Zymantas. Taip pat išrinkta taryba, garbės teismas, rev. komisija ir Sąjungos turimų lietuvių namų akcijų patikėtiniai.

IŠ VISUR

• Šv. Onos liet. parapija Jersey City, lapkričio 22, sekmadienį, mini 40 m. parapijos jubiliejų. Ta proga parapijos kleb. kun. Jonas Šernas atnašaus iškilmingas padėkos mišias. Minėjimo iškilmės baigsis pavakariais parapijos salėje, kurioje rinksis buvę ir esantieji parapijiečiai suaktyvinei vakarienei. Kviečiame atsilankyti ir tolimesnių vietų lietuvių.

• Waterburio lietuvių skautų ir skaučių vadovybė ir jų rėmėjai šv. Juozapo parapijos salėje lapkr. 28 d. 6 v.v. ruošia kaukių vakarą - maskaradą. Skiriamos trys premijos už įdomiausias kaukes.

• "Kalėdų laimė" Waterbury. Nekalto Prasiidėjimo Sesių Gilda Waterbury, Conn., rengia jau statomai seselių koplyčiai Putname parengimą. Programą atlikti pakvietė Nekalto Pras. vienuolyno pensionatą iš Putnamo. Mergaitės vaidins veikalėlį "Kalėdų laimė". Parengimas įvyks lapkr. 22 d., 3 v.p. p.šv. Juozapo parapijos salėje.

• Geesthachte (Spakenberge), Vokietijoje, lapkr. 2 d. buvo gražiai paminėtos vėlinės pabaltiečių kapinėse. Lietuvių ten palaidota 40. Ant kiekvieno kapo uždegta žvakutės. Kun. V. Šarka pasakė pamokslą, visi kartu pagiedoję. Pamaldos kapinėse užbaigtos tautos himnu.

• Argentinoje sudaryta PLB Argentinos krašto vadovybė ateinančioms 2 metams. Centro valdybą sudaro: I. Padvalskis — pirm.; agr. A. Šantaras — sekr.; kun. Dr. A. Kleiva — išd.; V. Survilienė ir V. Veselauskas — vicepirmininkai; O. Kairelienė — 2 sekr. ir agr. St. Mikielionis — valdybos narys. Taip pat sudaryta revizijos komisija, garbės teismas ir vykdomoji taryba. Iš 15 tarybos narių 6 yra vyresniosios kartos išėiviai ir 9 naujakuriai. Valdybon, rev. komisijon, garb. teisman taip pat išrinkta 6 vyr. kartos atstovai ir 9 naujakuriai. Visų veiksmų pirmininkai yra senosios kartos išėiviai.

• Tremtinėms moterims kolekciijos įvyks Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. š.m. lapkričio 27, 28 ir 29 dieną, pirmąjį advento savaitgalį. Puiki proga gerai pasirošti Kalėdoms. Rėkolekcijas ves kun. Stasys Yla. Rėkolekciijos prasidės penktadienį, vakare 8:00 val. ir baigsis sekmadienį 4:00 val. p.p. Atlyginimas tik \$7.00. Kviečiames visos lietuviškos katalikės. Apie savo atvykimą maloniai prašome pranešti iki lapkričio 24 šiuo adresu: Rev. Sister Superior, Immaculate Conception Convent, RFD 2, Putnam, Conn. Tel. 8-5828.

MARIJOS METUS PRADEKIME NOVENA-MALDA I

NEKALTAI PRADĖTAJA

Novena pradės lapkričio 29 ir baigsis gruodžio 8 d.

NEKALTO PRASIDĖJIMO VIENUOLYNE PUTNAM, CONN.

Per Noveną bus prašoma Nekaltai Pradėtosios Marijos užtarimo visuose šių dienų

žmonijos varguose, kenčiantiems už geležinės uždangos, asmeniškoms žmonių atsiųstom intencijom.

Norėdami įsijungti į šią Noveną siųskime savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiūčia savo intencijas ir visi Kongregacijos geradariai.

Apie kaliause kviečiuose

CLEVELAND, OHIO

Viena pasakėčia kalba apie žvirblius, kurie iš baimės kviečiuose vieną matę varną, kiti vanagą, o kai pagaliau geriau prisiziūrėję — tepamatę tik kaliause, t. y. specialiai jiems gąsdinti pastatytą baidyklę. Vadinas, gyvenime kartais akys mato ne tai, kas yra, bet tai, ką įgąsdina vaizduotė paikiša.

Štai vienas konkretus iš gyvenimo imtas pavyzdys. Neperseniai mūsų kolonijos gyvenimojas prof. A. Damašis "Draugui" duotame pasikalbėjime apie katalikų akciją, be kitų dalykų, užsiminė ir apie tai, kad ji negalinti tenkintis tik bažnyčių sienomis, bet turinti apimti visą gyvenimą — katalikai savo mintis turį skelbti spaudoje, su jomis eiti į visuomeninį gyvenimą, jomis persunkti jaunimo auklėjimą ir švietimą, jas taikyti savo profesijos darbe ir t. t. Pasakyta teisingai, ir negali net vaizduotis, kaip čia galėtų būti kitaip. Negi pvz. katalikas turėtų skelbti ir vykdyti kurias kitas mintis?

Tačiau tai užkliuvo Clevelande einančiai "Dirvai". Ten J. Urbutis lapkričio 12 d. nr. "Nuomonių" skyrių į tai atsiliepia tvirtinimu, kad šitokia katalikų akcija esanti ne Kristaus žodžio skelbimas ir meilės bei tolerancijos nešimas, bet lietuvių dvasinės laisvės paveržimas. Jiš konkrečiai nurodo ir tuos "pavergėjus" — tai Lietuvių Frontas, Krikščionių Demokratų Partija, Ūkininkų Sąjunga, Darbo Federacija, Ateities Klubas — "katalikų ar krikščionių vardu prisidengusios, bet krikščioniškos etikos nesilaikančios politinės organizacijos." Tai jos į lietuvišką emigracinį gyvenimą į

HARTFORD, CONN.

LDS 6-tos kuopos susirinkimas įvyko lapkr. 15. A. Armanaitis, St. Šrupas ir J. Bernotas, atstovavę kuopą apskrities suvažiavime Waterbury, padarė savo pranešimus, kurie susirinkimo buvo priimti.

Šv. Elzbietos d-ja užkvietė 6-ją kuopą dalyvauti gruodžio 13 draugijos rengiamame bankiete, kuris atžymės 40 m. draugijos veikimo sukaktį. Nutarta paskirti dovanėlę ir įgaluotas kuopą atstovauti pirm. St. Šrupas.

Serga J. Povilonis, kuopos vicepirm. Paskutiniu laiku jis jau sveiksta namie. Staigiai susirgo ilgametis Darbininko skaitytojas Tadas Špelis ir ligoninėje paguldytas Simonas Gaučius, gerai visiems pažįstamas ir uolus šv. Trejybės bažnyčios darbuotojas. Ligoniams linkime greit pasveikti.

nešiosios daug kartelio, pačiam lietuviškam reikalui nemaža pakenkusios ir t. t. Zinoma, nei "kartelio neįnešė", nei "lietuviškam reikalui nepakenkė" tai "tautininkai, liaudininkai, socialdemokratai ar jiems artimų pažiūrų lietuviai."

Tokie yra šio rašinio duomenys, tokia jo logika bei išvados. Su urbutiais dar nesukalbėsi, nes viskas jų rašiniuose primena tik aną pasakėčią apie žvirblius ir kaliause.

Lietuvių Radijo Klubas,

kiekvieną šeštadienį radijo bangomis lietuviams nešąs gimtąjį žodį, tėviškės dainas ir giesmes, juos informuojas ir guodžias, metinį susirinkimą turėję lapkričio 12 d. Lietuvių Klubo patalpose. Pranešimus padarė valdybos nariai pirm. J. Stempuzis, programos vedėjas B. Auginas, reikalų vedėjas V. Rocevičius, taip pat buvo perskaitytas kontrolės komisijos aktas. Darbų balansas gražus: duotos 59' radijo valandėlės, padaryta 5000 dol. su viršum apyvarta, kasoj 929 dol. Didžiausi rėmėjai—lietuvių bankas, laikrodininkas Iz. Samas, brolių Brazilų draubūžių krautuvė ir kt. Susirinkimo dalyviai gyvai svarstė radijo transliacijų laiko, tarptautinės klasikinės muzikos, pažadėtų, bet dar neįsteigtų kultūrinių apžvalgų ir kt. programos klausimus. Daugumas pasisakė už dabartinį laiką. Klasikinės tarptautinės muzikos reikią duoti, nes instrumentinės lietuviškos muzikos beveik kaip ir nesą, o klausytojų skonis turįs būti lavinamas. Su apžvalgomis neskubama, nes joms reikia rimtai pasiruošti.

Į naujo klubo valdybą slaptu balsavimu buvo išrinkti: muz. Alf. Mikulskis, J. Stempuzis, B. Auginas, A. Laikūnas ir R. Brazilevičiūtė; į kontrolės komisiją — J. Nasvytis, V. Rocevičius, A. Jonaitis. Susirinkimui vadovavo prezidentas iš V. Mariūno, B. Gaidžiūno ir A. Jonaičio.

Vaidilos teatro susirinkime lapkričio 15 d. pranešimus padarė organizacinės valdybos pirm. P. Balčiūnas ir meno vadovas akt. P. Maželis. Teatras numato pastatyti M. Venclausko "Burtininko dūdelę" ir Škėmos "Pabudimą". Į naują teatro vadovybę išrinkti: Z. Dučmanas — administratorium, L. Apanavičiūtė—sekr., A. Paškoniš — reik. ved., R. Apanavičius — kasininku, J. Pėterienė — nare; į kontrolės komisiją — P. Balčiūnas — pirm., Em. Skujenėkas ir M. Venclauskas.

Vaidilos teatro rėmėjai: Z. Jankus aukėjo 50 dol., Pr. Pešys — 5 dol., E. Steponavičius pažadėjo duoti repeticioms patalpą.

Lituanistinė mokykla susitarė su radijo klubo vadovybe duoti mėnesines transliacijas jaunimui ir mažiesiems. Vadovais pakviesti akt. P. Maželis ir M. Venclauskas. Pirmasis vaidinimas įvyks lapkr. 28 d.

Lietuvių Studentų Sąjungos rengiamos studentų studijų dienos įvyksta lapkr. 27-29 d. Programa žada būti plati, turininga ir aktuali. Studentai mėgins pažvelgti į savo padėtį ir uždavinius tremties kryžkelėje. Rengėjai tikisi susilaukti gausaus dalyvių skaičiaus, kuriems bus gera proga ne tik rūpintis klausimus svarstyti, bet ir studentiškaip pabendrauti. Atvykus kreiptis į R. Šemę 6517 Superior Ave. arba R. Minkūną, 953 Maud Ave. Studijų dienos bus baigtos iškilmingu posėdžiu, kurio meninę programą atliks patys

studentai. Jie tikisi ir iš Clevelando lietuvių visuomenės jų darbams ir užsimojimams tinkamo dėmesio.

Dienraštis "Cleveland News" lapkr. 10 d. nr. pranešė, kad saugumo organai reikiama metu suimsią 200 raudonųjų. Lietuvių visuomenei įdomu, kiek tarp jų į Maskvos bradinį pakliuvusių lietuvių?

Vyt. Kamentavičius jau atitarnavo JAV armijoj ir, pamatęs daug grožybių kelionėse po Europą, vėl grįžo į civilinį gyvenimą.

Susitukė: lapkr. 7 d. šv. Jurgio bažnyčioj Iz. Ivanauskaitė su J. Juodišium, lapkr. 14 d. taip pat šv. Jurgio bažnyčioj D. Antulytė su J. Gudėnu.

Mirė: klebono kun. V. Vilkutaičio sesers vyras Skaržinskas, vienas iš seniausių šv. Jurgio parapijiečių.

Juozas Kundrotas lapkričio 15 d. įvykusiame automobilo susidūrimo su gaisrininkų mašina buvo užmuštas vietoje, o kartu su juo važiuavęs Andriušaitis, sunkiai sužeistas ir nuvežtas į ligoninę, taip pat mirė.

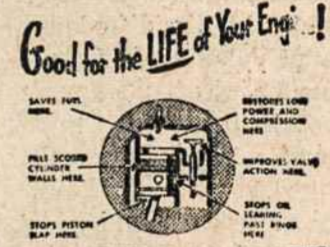
Visi kviečiami į religinį koncertą, kuris lapkričio 22 įvyks naujos parapijos bažnyčioje. Po koncerto bus šokiai bažnyčios salėje. Programoje: Čiurlionio ansamblis, dirig. Alf. Mikulskio, atliks daug naujų dalykų. Be to, dalyvaus daug solistų-čių: A. Stempuzienė, S. Kudokienė, E. Garnienė, M. Garuckienė, Ilona Sadar, P. Maželis, Pr. Neimanas, L. Grdina. Vargonais gros koncerto rengėja ir parapijos vargonininkė R. Brazaitienė. Koncerto pradžia 4:30 po pietų. N.

DISPLAY

Drop Motaloy into fuel tank. Motaloy's scientific metal-plating action takes place while you drive, eliminating expensive and old methods of replacing worn pistons, rings and valves. Motaloy tube seal guarantees.

Good for the LIFE of Your Engine!

MOTALOY SALES CO., 23 East Station Street, Barrington, Illinois

Dykai išbandymas

REUMATISKŲ SKAUSMŲ ARTHRITIS

Jei dar niekad nevertojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų (tančiai susijusių su reumatizmu, artritu ir neuritu), tai kodėl juos nebandyti šiANDIEN mūsų išlaidomis Juos tūkstančiai vartoja jau virš 25 metų. Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai. Mes kviečiame jus juos išbandyti. Išskite atsūsti jums siuntinį 24 TABLETES dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, gražinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos nė vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik tuojau atsūskite savo vardą, pavardę ir adresą

ROSSE PRODUCTS CO., 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill. Rept. X-3

TELEPHONE: DEARBORN 2-0819 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD TAKER

Help wanted Female

Moving Northwest? We need WOMEN FOR GENERAL FACTORY WORK Good Wages Light Work in New, Modern Candy Plant Excellent starting rate Employee participation Orchard 5-2820 PURE CANDIES, INC. 8020 N. Central Park Ave. SKOKIE, ILL.

MOTERYS

5 ASSEMBLERS atlikti lengvus MONTAVIMO DARBUS, kaip tai: operuojant suspausto oro prietaisais sukti vinis, lengvas pakavimas ir kt. Teikiama daug kompanijos beneficijų. Patogus privažiavimas. Kreiptis asmeniškai į įstai- 34:

Mall Tool Co.

7774 South Chicago Ave.

MAIDS

FOR HOTEL WORK

No experience necessary Steady employment — 6-day week, if possible. 5-hour day. Excellent hourly rate plus one meal.

Call YArds 7-5580 from 9:00 a.m. to 5 p.m. or apply at

STOCK YARD INN 4178 S. Halsted St.

COMPTOMETER OPERATORS STENOGRAPHER ACCOUNTS RECEIVABLE CLERK

Experienced or will train Excellent working conditions Permanent positions 5-day week Good starting salary plus many employee benefits Elevated, Bus and Surface Lines practically to door Apply AVILDSEN TOOL & MACHINE, INC. 322 S. Green St.

GENERAL OFFICE GIRL

Billing & Office Work Full time position For girl interested in a good job. Small office — 5 day work Many Company Benefits Apply in Person A. RUSSO & CO. 466 W. Chicago

Help Wanted Male

Punch Press Operatoriai

Geras pradinis atlyginimas 5 dienos savaitėje Dažnai tenka antvalandžių Puikios darbo sąlygos Apmokamos atostogos ir šventadieniai

Kreiptis asmeniškai:

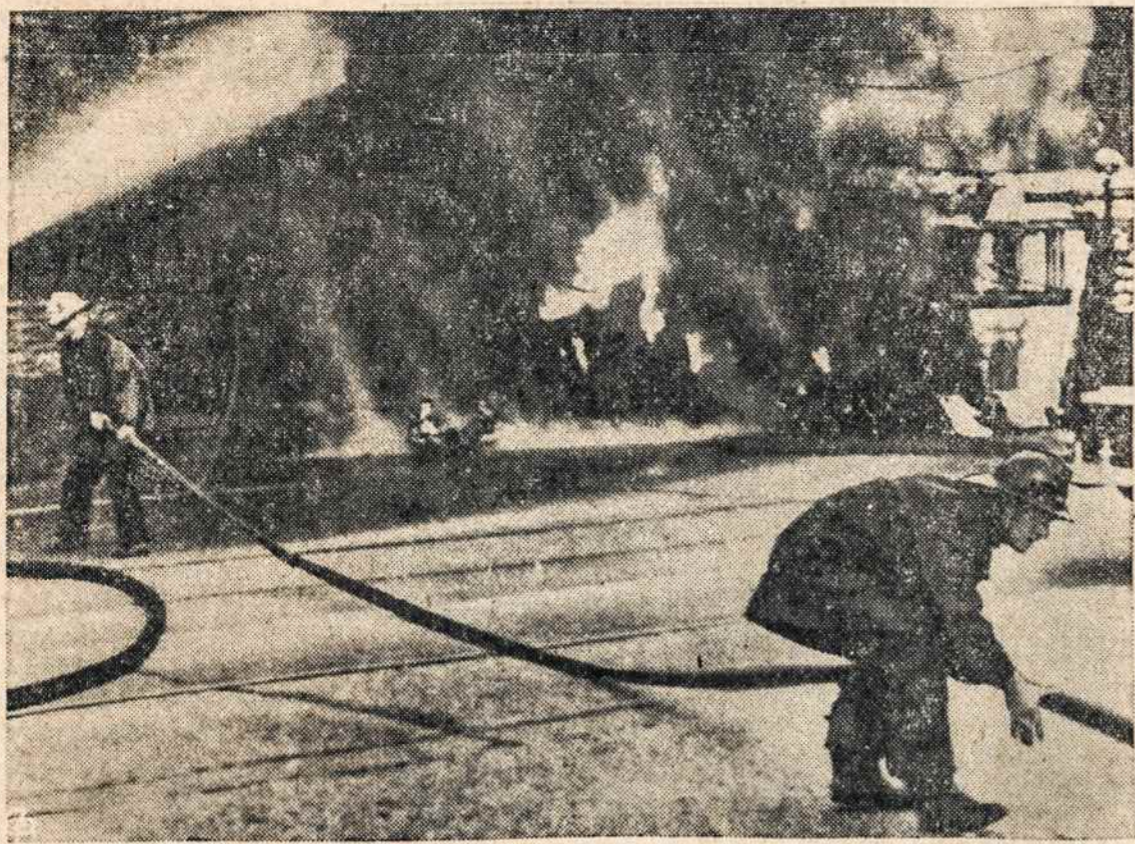
ART CREST MFG. CO. 1856 N. Kostner

Mašinom

priziūrėti vyrai TUOJAU REIKALINGI Labai geras atlyginimas Darbas nuolatinis Apmokamos atostogos ir šventadieniai

Kreiptis asmeniškai:

ART CREST MFG. CO. 1856 N. Kostner

Wilkinsburg, Pa., susidūrė gazolino tankas su automobiliu ir sukėlė gatvėje gaisrą.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Austrių vaisės

Švč. Vardo Draugija lapkričio 8 d. suruošė tradicines austrių (oysters) vaisės. Šios vaisės tuo ypatingos, kad prasiideda 1 val. po pietų ir tęsiasi 5 valandas. Pačios vaisės susideda iš dviejų dalių: atvirame ore, mokyklos kieme, valgomos žalios ar čia pat kepamos austrės, o mokyklos salėje paduodami šilti valgiai. Ir vieno ir kito už tą patį trijų dolerių įėjimo mokestį gali valgyti kiek tik nori ir kada nori. Kad vaisinantis, ypač austrėmis, atsiranda troškulio, kiekvienas gali nuraminti troškulį taip pat laisvai duodamais lengvaisiais gėrimais.

Atsilankiusių buvo labai daug, arti tūkstančio. Svečių nuotaika buvo labai linksma ir smagi. Po šeštos valandos jauniesiems svečiai turėjo gražaus laiko pasilinksinti. Grojo orkestras.

Reikią paminėti ruošėjus, padavėjus ir tvarkytojus, kurie sumaniai ir tvarkingai apatarnavo tokį didelį svečių būrį. Jų, patarnautojų, buvo apie šimtas žmonių. Visi dirbo be jokio atlyginimo. Jiems priklauso didelė padėka.

Vėlinių atgarsiai

Lapkričio mėn. 8 d. prel. L. Mendelis per visų Mišių pamokslus dėkojo parapiečiams ir visiems mūsų bažnyčios lankytojams už gausų dalyvavimą Vėlinių pamaldose ir už aukas mirusiems atminti. Prelatas taip pat pranešė, kad už mirusius, pagal aukotojų in-

tencijas, per visą lapkričio mėn. 12 val. kasdien šv. Alfonso bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios; be to, dar 500 šv. Mišių tomis pačiomis intencijomis bus atlaikytų šių metų bėgyje.

Lankosi svečias

Lapkričio mėn. 8, 9 ir 10 d. šv. Alfonso bažnyčioje turėjo svečią, N. Carolina vyskupą padėjėją (augziliarą) Navagh. Per visas šių dienų pamaldas jis prašė aukų automobiliui - koplyčiai, arba, kaip čia sakoma, bažnyčiai ant ratų.

Tos koplyčios sumanytojas yra prel. L. Mendelis. Ji bus šv. Alfonso bažnyčios lankytojų dovana N. Carolina vyskupui, kuri apima visą tą valstiją, bet katalikų teturi 26 tūkst. Ligi šiol tam reikalui mūsų bažnyčioje prel. L. Mendelio rūpesniu jau surinkta \$10,000. Reikią dar \$5,000,00. Trūkstamą sumą manoma surinkti šiomis dienomis ar artimiausioj ateityje.

Kazimieras Tauteris

šulaukęs 89 metų amžiaus, staiga pasimirė lapkričio mėn. 3 d. Laidotuvių pamaldos, dalyvaujant 5 kunigams ir dideliu skaičiumi artimųjų buvo atlaikytos šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio mėn. 7 d. Nuširdžioj palydėjimo kalboj prel. L. Mendelis pasakė, kad a. a. K. Tauteris visą savo ilgą amžių buvo, pavyzdingas katalikas, lietuvis ir šeimos tėvas. Religija jam nebuvo tik iš šalies primestas dalykas, bet ėjo iš širdies gilumos ir buvo per-

PITTSBURGH, PA.

Šv. Kazimiero bažnyčioje 40 val. iškilmingi atleidai bus lapkričio 27, 28, 29 d.

AL B-nės Pittsburgho skyrius numato greitai susausti svarbų susirinkimą su paskaita ir, jei aplinkybės bus palankios, keliose vietose pakartoti vaidinimėlių "Paskutinis sutavakaris."

Lietuvių Mokslo D-ja, paskaitinta J. Žilinsko, svarstys naujų narių suradimo galimybes ateinančiame susirinkime, gruodžio 13 d. Ši draugija visad remia opiausiai lietuviškų reikalus.

F. Radzius, gerai visiems pažįstamas veikėjas, apleidžia Pittsburghą išsikeldamas gyventi į Floridą. Pittsburghiečiai apgailestąja jo netekdami ir linki pasisekimo šiltoje Floridoje.

Mirtis du išplėšė iš mūsų tarpo. Alberta Jurkonis, Jau-nųjų liet. draugijos raštininkė Pittsburghe, buvo iškilmingai palaidota šv. Kazimiero kapinėse ir K. Misialis iš Homesteado, už kurio vėlė gedulingos pamaldos buvo atlaikytos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Žinių rinkėjas

KANSAS CITY, Mo., prasidėjo byla prieš milijonieriaus Greenleaso valko žindikus.

KAS YRA DIEVAS?

KAS YRA ŽMOGUS?

KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikalė

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 p.

kaina: neįrišta — \$5.00, lietais viršeliais — \$6.50

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

SPORTAS

Garbingas pralaimėjimas

Mažai buvo dėta vilčių besirušiant rungtynėms su garsiuoju Eintracht, kuris šiuo metu yra bene pajėgiausia vienuolikė New Yorko valstybėje. Vis dėlto gausiai atsilankę lietuviai žūrovai buvo maloniai nustebinti saviškių darniu žaidimu ir tik nelemtoji paskutinė minutė aptemdė lietuvių viltis ir Eintracht laimėjo 5-4 (3-2).

Kiek pastaruoju metu lietuvių vienuolikės žaidimas buvo blankūs ir bespalvis, tiek šiose rungtynėse mūsų vyrai pasirodė pilnoje savo formoje: geri deriniai, tikslūs padavimai, lanksti technika ir pagaliau sūviai! Gal akstinu tam darniam žaidimui buvo naujasis puolikas, latvis Freimanis, o gal mūsiškiai pagaliau pamatė šavo klaidas ir nusprendė daugiau jų nebekartoti.

Sužestą mūsų vartininką Skripkovskį pavadavo 2-rosios vartininkas Zimmermann, kuris nors ir padarė keletą klaidų, pasirodė geru pakaitu. Gynėjų pora — Thau ir Jančevskis — turėjo gana sunkų uždavimą, nes abu Eintrachto sparniniai pasižymėjo puikia technika ir pašėlusia sparta.

Saugų linijoje dabar gerai kovojo Jokūbaitis, kuris kritišku momentu spėdavo padėti ir gynėjams, ir vartininkui, ir net vidurio saugui Arens. Pastarasis savo išmintingą žaidimą įnešė šiose rungtynėse mūsų vienuolikėje daug grožio, dėja, jo nedovanotina klaida paskutinėje rungtynių minutėje atnešė mums ir pralaimėjimą.

Jegeris pirmame kėliny sužaidė gana blankiai, tačiau vėliau žymiai pasitaisė. Puolikų penketas: Sabaliauskas, Jordon, Freimanis, Grasis ir Gražys dažniais antpuoliais sudarydavo daug vargo priešininkų gynėjams. Gal silpniausiai žaidė naujasis Jordan, kurį antrame kėliny pakeitė Adomavičius.

Rungtynių pradžioje Eintracht, nevykusiai išbėgus mūsų vartininkui, pasiekia pirmą įvartį, tačiau po kelių minučių priteisiamas vienuolikos metrų baudinys, kurį Arens nelaikomai išnaudoja — 1-1. Vėl Eintracht persveria 2-1, tačiau gerai žaidęs Freimanis 37 min. įspraudžia kamuolį po skersiniu. Kėliniui baigiantis priteisiamas baudinys Eintrachto naudai, kurį Athineos vykusiai išnaudoja.

Antrame kėliny lietuvių žaidimas pasigerėtinas. Neilgai reikia laukti. Kampinis. Jokūbaitis, lyg nujausdamas, palieka saugų liniją, atsiduria prie

GRAIKIJOS karalius Povilas, pasiekęs jau Kaliforniją, sotinasi "tautinių JAV valgių—karštais sūnyčiais."

priešininkų vartų ir puikiai galvos smūgiu pasekmę vėl išlygina.

Menkutė Arens klaida ir jau 3-4, tačiau neilgai — žaibiškas Kalašinsko (jis pakeitė Sabaliauską), Freimano ir Adomavičiaus derinys baigiamas pastarojo įvarčiu 4-4. 90-ji minutė. Arens nepataiko į kamuolį (nedovanotina profesionalui) ir Athineos jo klaidą išnaudoja 4-5.

Šį sekmadienį, mūsų aikštėje, New Farmers Oval, Lietuvių Sporto Klubu vienuolikės susitinka su Swiss F.C. Po paskutiniojo sekmadienio mūsų vyrų puikios kovos tikėsimės šveicarijai bus nugalėti.

Rungtynių pradžia 2.30 val., gi 12.45 žaidžia antrosios vienuolikės. Aikštė pasiekiamą važiuojant viršutine Myrtle linija iki paskutinios Metropolitan stoties. Prie pat stoties, Metropolitan Ave., yra aikštė.

Sužestasis lietuvių vartininkas Skripkovskis dėkoja lietuviams žiūrovams ir klubo vadovybei už nuoširdų supratimą jo nelaimės ir paramą. Kaip teko patirti, jis turės dar kelias savaites "paatostogauti."

Lietuvių Sporto Klubu pirmosios vienuolikės žaidikas Algirdas Mileris jau baigia mindžioti nesvetingą Korejos žemę ir gruodžio mėn. žada per Japoniją pasiekti Ameriką.

Klubu vadovybė, o ypač pirmoji vienuolikė, linki Algirdui kuo skubiau pakeisti karišką uniformą į geltonai žalią sportišką.

Ant. Bag.

Žinios iš Elizabeth, N. J.

Parapijos metinis bazaras įvyksta lapkr. 20, 21, 22 d.d. Jo pelnas skiriamas parapijos namams taisyti ir atnaujinti. Draugijos ir parapiečiai tai įvertina ir, atrodo, nuoširdžiai remia bazarą. Yra daug laimėjimų, pradendant 300 dol. ir baigiant 10 dol. Laimėjimams knygutės išsiuntinėtos.

Kleb. kun. M. Kemežis lapkričio 8 d. buvo nuvykęs į Philadelphia, Pa., ten pagerbė mūsų mokyklos vedėjos sesers M. Kristinos tėvelius, kurie tą dieną šventė aukšnių vedybų sukaktį. Jis iškilmingose mišiose dalyvavo kaip diakonas, banketo metu pasakė kalbą ir įteikė šv. Tėvo palaiminimą, kurį pats atvežė iš Romos. Kartu įteikė ir Newarko arkivysk. Beland palaiminimą, nes sukaktuviniukų dukte, sesuo M. Kristina, daug metų šioj vyskupijoje dirba pedagoginį darbą.

● Gruodžio 8, Nekalto Marijos Prasidėjimo šventė, prasideda Marijos metai. Parapijos klebonas pasirūpino, kad ši šventė būtų nepaprasta. Šventės novena vyks 3 kartus per dieną: 4:45 ir 7 v.v. anglų kalba, ves pats klebonas. 7:45 lietuviškai ves svečias iš Venecuelos — kun. Sabaliauskas. Par.

Žuvusių karių pagerbimas Lapkričio 15 d. klebonas M. Kemežis surengė abejuose karuose žuvusių karių iškilmingą paminėjimą. Išklus Lietuvos ir JAV vėliavas parapijos sodelyje, prie lietuviško kryžiaus.

Šeiminių galvosūkių, kaip gaminti valgius skaniai ir pigiai, išsispres, įsigijus A. DAUGIRDIENĖS

TAUPIOJI VIREJA

151 p. Kaina \$2.00

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N.Y.

Užsakykite "Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS

LIETUVIŲ SPECIALISTU COLLISION IR AUTO TAIŠYMO D-VĖ

Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.

J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL 6-8659

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW

Latest Interest Rate 2 1/2% A Year Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts Interest starts the first of the month on sums from \$25. to \$10,000.

Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.

★ ★ ★ ★ ★ THE Kings County SAVINGS BANK ★ ★ ★ ★ ★ 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000. Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskirkite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVASKAI
Telefonai: NORwood 7-1449 ar SOUTH Boston 8-1618

Lietuvių Radijo Korporacija
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONA MINKU, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Įvairenybės

● 1952 karinės medžiagos dirbtuvėse buvo 4 kartus mažiau nelaimingų atsitikimų nei šiaip bet kuriose pramoninėse vidutiniškose dirbtuvėse.

● 1952 metų gale Amerikoje buvo 53,258,570 automobilių. Tarp jų 9 mil. sunkvežimių, 240,147 autobusai, 44 mil. lengvųjų mašinų. Viena mašina tenka mažiau kaip keturiems asmenims. O vienas motociklas Amerikoje tenka 3000 asmenų, Šveicarijoje 33 asmenims, Vokietijoje 26.

● Nuo 1948 m. ligi 1952 m. birželio 30 d. į Australiją atvyko lietuvių — 8,705, latvių — 18,367, estų — 5,221.

● Šiandien visame pasaulyje yra 425,509,220 katalikų iš 2,367,737,000 bendro gyventojų skaičiaus.

žiaus ir prie paruošto katafalco su daug lempų ir žvakių, dalyvaujant gausiam parapiečių skaičiui, klebonas M. Kemežis, asistuojant parapijos kunigams, atgiedojo "Libera" ir "Marija, Marija" su parapijos choru. Parapiečiams buvo padarytas didelis įspūdis. Visi prisiminė žuvusius Lietuvoj ir kituose kraštuose savo artimuosius. Po pamaldų, šv. Petro ir Povilo parapijos vėteranai žuvusius pagerbė šautuvų saliu.

Pakrikštytas Dr. St. Petrauskų sūnus vardu Stanislovas-Gintaras. Šiomis dienomis Dr. St. Petrauskui suteiktas leidimas laisvai daktaro praktikai. J. P.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad nuo gruodžio mėn. 1 d. savo adresą iš 147 Pine St., Elizabeth, N. J., pakeičiame į 314 Second St., Elizabeth, N. J.). Ten perkelsiu spaudos kioską ir maisto produktų krautuve.
Stefa ir Pranas Kuduliai

Help wanted—Mate

MECHANIC
(Some knowledge of English)
For all round Machine Shop work with at least 5 years experience in Floor-Bench assembly work. Steady Telephone at once: SP 7-3361

IESKOMA senyvo amžiaus liet. moteris prižiūrėti pusantrų m. amžiaus mergaitę, kai motina dirba. Duodamas butas, maistas, drabužiai. Atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis: Albina Navickienė, c/o Paul Seghers, Sunnyhill Farm, Huntington, L. I. N. Y.

"Visiems, kurie ryžtasi vanagams nudažyti pirštus, pelėdoms papėsti pausus, iš pikčiausių raganių, kurios šiandien pasaulį baigia paversti plūstančių ašarų ir neįspasakytų kentėjimų vieta,—atimti kiekvieną, dar nespėtą sudoroti būtytę" —

reikia įsigyti JURGIO JANKAUS

PO RAGANOS KIRVIU

102 p. Kaina \$1.50

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Tel. EV. 8-9794

"Pirmiausia užėik pas Adomą"
Būsi greitai ir mandagiai aptarnautas.
VISAI SAVO DRAUDIMO IR REAL ESTATE REIKALAIS
Adam Realty Co.
1140 EAST JERSEY ST.
ELIZ., N. J.
Adam Stankūnas EL. 4-1570

Skaitykite ir platiakite "Šv. Pranciškaus Varpelį!"

Lithuanian Furniture Co. MOVERS — SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

RAMUNES

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visiems proga ramunių gauti pas mus. Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvepia, turi malonų skonį, sveika ir gardu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidneys). Jeigu esi nuvargęs, sušales, gerk ramunių arbatą. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerk ramunes. Prisiųsk mum \$2.50, o mes prisiųsime jum ramunių visą svarą. Į Kanadą — \$2.75.

ALEXANDER'S CO
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kratyja tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th STREET

Virš Lexington Ave. pozemio traukinio stoties. Lengva privazuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVERgreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuose:

69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.	185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.	219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.	176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.	4380 White Plains Road Bronx, N. Y.

19 West Post Road White Plains, N. Y.

MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN. Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, LDS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Ar jau pasiuntėte
savo auką Balfui šio vajuas metu? Jei dar ne — paskubėkit kuo greičiau tai padaryti, siųsdami į postus arba tiesiog į Balfo centrą: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Ateities redakcija
lapkričio 28 d., šeštadienį, 6 v. v., Angelių Kar. parap. salėje rengia arbatėlę su menine programa, kur bus atiteitinikiško filmo premjera. Po programos šokiai. Kviečiami draugai, studentai, moksleiviai ir jų bičiuliai.

Stud. at-kų studijų dienos
ir suvažiavimas įvyks gruodžio 29 ir 31 d.d. New Yorke. Norintieji dalyvauti, prašomi iš anksto registruotis šiuo adresu: Aldona Bauzinskaitė, 17 St. Johns Rd., Ridgewood 27, N. Y.

Dr. K. Ambrozaitis,
kaip gydytojas pašauktas į Amerikos kariuomenę, išvyko į Teksas. Jis dirbo Memorial Center ligoninėje, kuri priklauso Cornell universitetui ir New Yorko miestui ir kur yra Amerikos vėžio ligoms tirti centras. Ligoninėje specializuosi rentgenologijos (X-ray) skyriuje ir kariuomenėje tarnaus kaip rentgenologas.

Aktorius H. Kačinskas
ir rež. Jurgis Blekaitis su dramatos studija ruošia spektaklį sausio 6 ir 7 dienomis. Maloniai prašoma organizacijų nuo parengimų tomis dienomis susilaikyti.

Amerikos Balsas
persikėlė į kitas patalpas. Naujas adresas: 250 W. 57 St., New York 19, N. Y.

New Yorko Vaizbos Butas
surengė J. Garšvai jo 70 m. sukakties pagerbimą lapkr. 15 d., New Yorker viešbutyje, Grand Ballroom salėje. Svečių buvo apie 300. Jų tarpe matėsi Lietuvos gen. konsulas J. Budrys, Liet. Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, apylinkės klebonai, daugel kitų kunigų, J. Bačiūnas iš Sodas, Mich., laikraštinkai, prekybininkai ir įvairūs biznieri.

Vakarienė pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo sol. A. Vasiliauskas. Invokaciją atkalbėjo kleb. kun. J. Aleksūnas. Vaizbos Buto pirm. J. Ginkus banketui pravedė pakvietė vicekonsulę A. Simutį. Vakarienės metų lietuvių orkestrantai Bekeris ir Vedegys ir sol. A. Vasiliauskas išpildė gražią programėlę. Pasakyta daug sveikinimo kalbų, palinkėta tiek pačiam jubilijatui tiek Vaizbos Butui kuo geriausias sekmes. Meninėje programoje dainavo sol. V. Jonuškaitė, akompanuojant pianistei Ald. Kepalaitėi.

Į kalbas atsakė pats sukaktuvininkas J. Garšva ir jo žmona.

Aušros Vartų šventovė New Yorke

Aušros Vartai, jau tiek amžių budėję lietuvių tautos religinio-tautinio gyvenimo sargyboje, atlydėjo pirmuosius mūsų ateivius ir į užjūrį. Lietuvai, pradėję įvairiose vietose burtis į savas lietuviškas parapijas, mieliai rinkosi istorinės lietuvių šventovės — Aušros Vartų vardą ir dėjo į jį visas naujakurstės viltis. Tokios viltys ir lūkesčiai įkvėpė ir New Yorko lietuvius, kai jie Ryžos 7-sios Ave. ir Broom St. sankryžoje įkurti savą lietuvišką Aušros Vartų šventovę. Įsikūrimo ir darbų našta pradžioje teko pakelti kun. kleb. Juoz. Šeštokui ir pirmiesiems parapijos organizatoriams.

Tas lietuviškos maldos židinys, išgyvenęs įvairių valandų, patekęs net į svetimųjų rankas, lietuvių ryžtingumu buvo atkovotas ir dabar vėl rūpestingai puoselėjamas kun. kleb. J. Gurinsko. Ir vėl lietuvių šventovė sušvito nauja dvasia, pasipuošė nauju, iš tolo spindinčiu kryžiumi, kuris toli išsiblaškusius ir išsikėlusius parapičius šaukia bendron giesmėn ir darban. Lietuvišką Aušros Vartų šventovę vėžio aplanko ir kitų tautų tikintieji, kreipia maldas į švč. Aušros Vartų Motiną, tokiu švelniu ir motinišku žvilgsniu žvelgiančią iš didžiojo altoriaus.

Parapičiai uoliai remia ir palaiko savąją šventovę. Rudeninis bazaras, atnešęs 1459 dol. pelno, geraširdės Mrs. Onos Rugienės padovanotas tabernakulis, atnaujintas švč. Panelės paveikslas, įtaisyti elektriniai varpai, išpuoštos šventovės vidus, atremontuota klebonija — visa tai liudija apie kleb. kun. J. Gurinsko ir parapičių sutartinį darbą ir atsидėjimą, skiriamą Aušros Vartų šventovei puosti ir užlaikyti.

Žlugią valandą Aušros Vartų šventovė praleido lap-

BASIL O'CONNOR, vaikų paralyžiaus fondo pirmininkas, pareiškė New Yorko spaudos konferencijoje, kad kitu metu vasario mėnesyje bus atlikti dideli bandymai skiepiuoti nuo polio ligos. Manoma įskiepyti apie milijoną mokyklinio amžiaus vaikų.

kričio 15 d., kai šv. Rožančiaus ir šv. Vardo draugijų nariai turėjo bendrosios šv. komunijos ir vaišių iškilmes. Kun. dr. J. Aviža, ką tik atvykęs iš Vokietijos, atnašavo šv. Mišias ir pasakė įspūdingą pamokslą, o draugijų nariai bendrai artinosi prie Dievo stalo.

Po pamaldų parap. salėje krikščioniškoji agapė - vaišės vėl visus suartinio ir atnešė gražių prisiminimų, patirtų Aušros Vartų šventovės globoje. Agapė malda pradėjo kleb. kun. J. Gurinskas, o vyr. šeimininkė Mrs. Ona Rugienė ir jos padėjėjos visus vaišino ir stiprino. Suvalkiečiai, džūkai, žemaičiai, aukštaičiai, naujorkiečiai, bronksiečiai, bruklyniečiai — visi gyvena bendra nuotaika ir širdimi, kurią agapės metu kelė nuoširdūs žodžiai, tarti kleb. kun. J. Gurinsko, kun. dr. J. Maknio, kun. J. Parancevičiaus, dr. Alb. Avižos, šv. Rožančiaus dr-jos pirm. Mrs. Jurkienės, jr., šv. Vardo dr-jos pirm. Alf. Stankevičiaus. Visi linkėjo parapijai augti, klestėti.

Lietuviškas židinys, spindįs judančio New Yorko kryžkelėse, taip atsidėjusiai vadovaujamas kleb. kun. J. Gurinsko ir jo padėjėjų kun. dr. J. Maknio ir kun. J. Parancevičiaus, tikrai yra lietuviškumo ir tikėjimo švyturys, tvirtai stovįs Atlanto pakrantėje ir lietuviška šiluma pasitinkas kiekvieną, kurs Aušros Vartų šventovėje sulenkia maldai kelius ir dangikąją Motiną prašo laiminti gyvenimo dienas naujoje šalyje. J. P.

Studentus kviečia į Hartfordą,

kur lapkričio 21 d. 8 v.v. lietuvių studentai lietuvių parapijos salėje rengia vakarą su meno programėle. Bus šokiai ir vaišės. Vakaro kaina tik 1,50 dol. asmeniui.

Naujas Amerikos Balsas transliacijų laikas ir bangos
Šiomis dienomis Amerikos Balsas pradėjo pranešinėti naują savo programų laiką ir bangas.

Vietoj 12 kartų į dieną nuo lapkr. 1 d. Am. Balsas Lietuvoje bus girdimas 11 kartų. Dvi skirtingos programos kasdien siunčiamos iš New Yorko ir viena iš Europos.

Pirmoji programa iš New Yorko dabar transliuojama 11 val. ryto trumpomis 13, 16, 19, 25, 31, 49 ir vidutiniu ilgio 251 metro banga. Lietuvoje ta programa girdima 7 val. vakare. Ši programa kartojama du kartus.

Europos programa siunčiama New Yorko laiku 1:15 p.p. 25,31 ir 251 m. bangomis. Ji dar kartojama tris kartus.

Antroji programa iš New Yorko leidžiama 4 v. p.p. 19, 25, 31, 41, 42, 49, 50 ir 251 m. bangomis. Ji kartojama dar 3 kartus.

M. PODREZOVA, 98 metų, ir jos duktė **K. Bokova**, 59 metų, pabėgusios iš anapus geležinės sienos su 69 kitais asmenimis, atvyko į New Yorką. M. Podrezova Rusijoje gyveno nuo caro laikų.

Moterų Sąjungos suvažiavimas

Moterų Sąjungos N. Y. ir N. P. apskrities suvažiavimas, įvykęs lapkričio 15 d. Newarko, buvo gausus ir gerai organizuotas. Suvažiavime atsilankė ir sveikino prel. Ig. Kelmelis ir kun. J. Totoraitis. Kuopos padarė išsamius pranešimus, nes buvo panaudoti klausimų lapeliai, kurie priminė pranešėjoms pačius svarbiausius klausimus. Iš Newarko kuopos pranešimo pasirodė, kad ji daug rūpinosi švietimo bei kultūros reikalais. Brooklyn Apriėjimo parap. kuopa pasirodė esanti gausiausia narėmis ir vis dar auganti. Tik šiais metais įrašė apie 10 naujų narių. Lindeno kuopa turtingiausia savo išdu, bet ir kultūros nepamiršta — suorganizavo moterų chorą, kuriam vadovauja garbės narė M. Čižauskienė.

Apskr. valdybos pirm. A. Liudvinaitienė pranešė apie Sąjungos suvažiavimo nuveiktus darbus — priimtą naują konstituciją, kurioje grąžinta balsavimo teisė švietimo skyr. narėms.

Po pranešimų A. Skučienė ryškiais vaizdais nušvietė mūsų tautiečių sunkią padėtį pavergtoje Lietuvoje ir ragino labiau susirūpinti lietuvių išlaikymu šeimose.

M. Galdikienė, kalbėjusi organizaciniais ir kultūriniais klausimais, nurodė reikalingą daryti suvažiavimus bei susirinkimus kiek galint turtingesnius; neapsiriboti vien tik einais reikalais ir pakviesti dalyvauti vietos visais liet. katalikes moteris ir merginas.

Suvažiavimas išrinko į Apskr. Valdybą pirm. A. Liudvinaitienę, vicepirm. E. Milunaitienę, raštin. R. Jakštienę ir išdininę S. Strazdienę ir priėmė šiuos nutarimus:

IŠNUOMOJAMAS gražus kambarys vienam asmeniui su visais patogumais ir prieinama kaina. Kreiptis: Tel. VI 6-2544 J arba rašyti: 84-07 — 89th St. Woodhaven, L.I., N.Y.

Jau 12 metų, kai visi klausia "LIETUVOS Išsiviešinimū" RADIJO VALANDŲ, kurias yra transliuojamos ŠEŠTADIENIAIS iš New Yorko stoties WVEVD 1330k-107.5m DIREKTORIUS **Jokūbas J. STUKA** asistuoja Alf. PETRUTII 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

BOSTONO ŽINIOS

Adv. J. Grigalius
dalyvavo kaip lietuvių atstovas pietuose, kurie buvo surengti Graikijos karališkai porai jų vizito metu Bostone.

Šiuo metu adv. J. Grigalius rengiasi vykti į liet. kongresą Chicagoje. Adv. J. Grigalius yra Alto centro vicepirmininkas ir Bostono skyriaus pirmininkas, bet į kongresą vyksta kaip LRKSA atstovas.

A. Juknevičius,
viliškis advokatas, žinomas Vilniaus krašto veikėjas lenkų okupacijos laikais, šiuo metu yra naujai suorganizuotos Viliškiečių Sąjungos pirmininkas ir rengiasi vykti į kongresą Chicagoje. Ten kongreso metu įvyks ir Viliškiečių Sąjungos suvažiavimas. Adv. A. Juknevičius atstovaus Bostono LB ten būsimuose pasitarimuose. AL Bendruomenės Bostono skyrius paskyrė ALT auką 35 dolerius.

Vyčių metiniai šokiai įvyksta šeštadienį, lapkr. 22 d., John Hancock Building Bostone.

Balfo vajuas
Naujasis Balfio skyriaus pirmininkas Ant. Matjoška uoliai rūpinasi, kad būtų sėkmingai prarastas Balfio vajuas. Gruodžio 6 d. yra numatytas pirmosios iškilmės, kurių metu kalbės kun. Pr. Virmauskis ir neseniai iš Europos grįžusi A. Devenienė. Bus įdomi meno dailis.

Rinksis mokytojai
N. Anglijos lietuvių mokytojų susirinkimas numatytas gruodžio 13 d. 4 val. p.p. So. Bostono liet. parapijos salėje 7-toj gatvėje. Į suvažiavimą kviečiami visi lietuvių mokytojai — seselės ir pasauliečiai, senai čia gyvenę ir naujai atvykę. Darbų tvarkoj numatyta dr. J. Girmiaus paskaita, pranešimai iš vietų, vadovėlių ir kitų klausimai.

Pirkime kalėdines dovanas
Mūsų parapijos seselių ir mokinių rūpesčiu yra parengta daug gražių rankdarbių, kurie bus parduodami sekmadienį, lapkr. 22 d. nuo 9 val. ryto, ir po mišparų. Pirkdami tuos dalykus, turėsite puikių dovanų Kalėdoms ir sykiu paremsime parapijos mokyklą.

Liet. kariuomenės
atkūrimo 35 metų sukakties paminėjimas So. Bostone įvyks lapkričio 22 d. Pamaldos 10 val. šv. Petro bažnyčioje už žuvusius dėl laisvės. Iškilmingas minėjimas ALTS namuose (Lietuvių Ramovėje). 3 val. p.p. Paskaitą skaitys prof. V. Biržiška. Minėjimą ruošia ALS "Ramovės" Bostono skyrius.

Vyrų choro koncertas, surengtas lapkričio 15 d., gražiai praėjo. Choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, atliko eilę lietuvių kompozitorių dainų. Solo su choru dainavo St. Liepas ir St. Santvaras. Atskirai solo dainavo solistė Stasė Daugėlienė, atvykusi iš Manchester, N. H., ir Stasys Liepas, gyvenęs Bostone. Abu solistai publikos šiltai sutikti ir buvo verčiami kartoti. Publikos buvo nemaža.

Tėvas Ant. Margis, marijonas, sekmadienį, lapkričio 22 d., 3 val. 30 min. rody filmus iš T. Marijonų veiklos P. Amerikoje. Visi kviečiami.

Jonas ir Elena Daniels
gyv. 185 W. 8th St. So. Boston, Mass. Lapkričio 20 d. švenčia savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Jie išaugino ir išmokslo dukterį E. Leonorą, kuri dirba State House, ir sūnų Joną, kuris dar lanko aukštesniąją mokyklą.

Lietuvių studentų
susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 22 d., tuoj po pamaldų. Pranešimą darys pirmininkas. Be to bus renkama nauja atstovybė, svarstomi einamieji reikalai ir k. Tiek senieji, tiek naujai pradėję studijuoti, kviečiami dalyvauti. Susirinkimas įvyks 484 E. 4th St., So. Boston.

Radio aparatų
ir kitų dalykų paroda rengiama tautininkų namuose lapkričio 21 ir 22 d. nuo 3 iki 10 val. p.p. Rengia J. Strazdas. Visi kviečiami aplankyti. Radijo aparatai yra iš Vokietijos.

Gimė
Laurė, L., Prano ir Margaretos Selikių duktė, 625 E. 8th St., pakrikštyta lapkričio 7 d.

Ričardas Danielius, sūnus Ričardo ir Danutės (Mališauskaitės) Sapdų, gyv. 684 E. Sixth St., pakrikštytas lapkričio 8 d.

Ričardas Romanas, sūnus Vlado ir Daratos (Preskinytės) Romanų, pakrikštytas lapkričio 15 d.

Eduardas Jonas, sūnus Romualdo ir Janinos (Paškauskaitės) Budreikų, gyv. 16 Maplewood St., W. Roxbury, pakrikštytas lapkr. 15 d.

Grasilda Zoženė
68 m., gyv. 198 M St., So. Boston, neilgai sirgusi mirė lapkričio 11 d. Jos vyras serga jau ilgesnį laiką.

Bronislava Zaleckienė, 57 m., gyv. 113 W. 5th St., So. Boston, mirė lapkričio 12 d.

Šešt. mokyklos vaikų eglutė rengiama parapijos salėje po bažnyčia 1954 m. sausio 2 d.

Ričardas Sanda, jau kuris laikas dirbęs RCA kompanijoje, dabar paskirtas pirkimo skyriaus vedėju N. Anglijai.

SO. BOSTONE, City Point rajone, išnuomojamas 4-rių kambarių butas su vonia ir kitais patogumais. Teirautis: 592 E. 6th St., 3 aukštas, tel. SO. 8-2814.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikala saukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia sermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 22 dieną

TA PAT PROGA MINIMA LITHUANICOS SKRIDIMO METINĖS IR TAIKOS DIENA
11 val. iškilmingos pamaldos už žuvusius už laisvę. Mišias laikys kun. N. Pakalnis, pamokslą sakys kan. J. Meškauskas, Apreiškimo bažnyčioje.

4 VAL. P. P. ŠVENTĖS MINĖJIMO VAKARAS

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE, 259 North 5th St., Brooklyn.
PROGRAMOJE: kalbės pirmas Lietuvos Kariuomenės savanoris plk. K. ŠKIRPA ir

Amerikos Legiono Atstovas. Meninė dalis: solistai BARBORA DARLYS, ALEKAS VASILIAUSKAS, aktorius HENRIKAS KACINSKAS, ir p. Matulaitienės Tautinių Šokių Ansamblis.

Šokama abiejose salėse, grojant J. VEDEGIO orkestrui. Gausus bufetas. Įeinant aukojama. Lietuviška visuomenė ir švečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

Rengėjai: L. S. Ramovė, A. L. Dariaus ir Girėno Postas, A.L. Lith. Memorial Post 1763